

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA FINANCÍ

Analýza rentability podniku s nehomogenní strukturou předmětu činnosti
Profitability Analysis of Company with the Heterogeneous Structure of Core Business

Student:	Romana Gazdová
Vedoucí bakalářské práce:	Ing. Petr Gurný

Ostrava 2013

Zadání bakalářské práce

Student:

Romana Gazdová

Studijní program:

B6202 Hospodářská politika a správa

Studijní obor:

6202R010 Finance

Specializace:

00 Finance

Téma:

**Analýza rentability podniku s nehomogenní strukturou předmětu
činnosti**
**Profitability Analysis of a Company with the Heterogeneous Structure of
Core Business**

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Popis metodiky finanční analýzy
 3. Charakteristika vybrané společnosti
 4. Zhodnocení výkonu společnosti v oblasti rentability
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

BREALEY, Richard A. a Stewart C. MYERS. *Teorie a praxe firemních financí*. 1. vyd. Praha: Computer Press, 2000. 1064 s. ISBN 80-7226-189-4.
DLUHOŠOVÁ, Dana a kol. *Finanční řízení a rozhodování podniku*. 3. upr. vyd. Praha: Ekopress, 2010. 225 s. ISBN 978-80-86929-68-2.
KISLINGEROVÁ, Eva a kol. *Manažerské finance*. 3. vyd. Praha: C. H. BECK, 2010. 864 s. ISBN 978-80-7400-194-9.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Petr Gurný**

Datum zadání: 23.11.2012

Datum odevzdání: 10.05.2013

Ing. Iveta Ratmanová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně. Přílohy č. 1 a 2, dané mi k dispozici, jsem samostatně upravila.

V Ostravě dne 9. května 2013

Romana Gazdová

Na tomto místě bych ráda poděkovala Ing. Petrovi Gurnému, za odborné rady a cenné připomínky, které přispěly k vypracování této bakalářské práce.

Obsah

1	Úvod	5
2	Popis metodiky finanční analýzy	6
2.1	Charakteristika finanční analýzy	6
2.2	Zdroje informací pro finanční analýzu	6
2.2.1	Rozvaha	7
2.2.2	Výkaz zisku a ztráty.....	9
2.2.3	Výkaz o peněžních tocích (cash flow)	10
2.2.4	Vazby mezi finančními výkazy	11
2.3	Uživatelé finanční analýzy	11
2.3.1	Externí uživatelé	11
2.3.2	Interní uživatelé	12
2.4	Základní metody finanční analýzy	12
2.4.1	Analýza trendů (horizontální analýza).....	13
2.4.2	Analýza struktury (vertikální analýza)	13
2.4.3	Poměrové ukazatele	13
2.5	Pyramidový rozklad ukazatelů rentability	22
3	Charakteristika vybrané společnosti.....	25
3.1	Vznik a vývoj firmy.....	25
3.2	Vstupní informace	26
3.3	Vertikální analýza firmy.....	27
3.3.1	Struktura aktiv.....	27
3.3.2	Struktura pasiv	29
3.3.3	Struktura nákladů a výnosů.....	29
3.4	Horizontální analýza firmy.....	33
3.4.1	Horizontální analýza aktiv	33
3.4.2	Horizontální analýza pasiv.....	33

3.4.3	Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty	34
4	Zhodnocení výkonnosti podniku v oblasti rentability	37
4.1	Rentabilita vybraných ukazatelů a srovnání s odvětvím a konkurencí	37
4.1.1	Rentabilita aktiv (ROA).....	38
4.1.2	Rentabilita vlastního kapitálu (ROE).....	41
4.1.3	Rentabilita dlouhodobých zdrojů (ROCE)	45
4.1.4	Rentabilita tržeb (ROS)	46
4.1.5	Rentabilita nákladů	47
4.1.6	Shrnutí výsledku analýzy rentability dílčích ukazatelů	49
4.2	Pyramidový rozklad ROE.....	49
4.2.1	Pyramidový rozklad 2008 - 2009.....	49
4.2.2	Pyramidový rozklad 2009 – 2010.....	51
4.2.3	Pyramidový rozklad 2010 – 2011	53
4.2.4	Shrnutí výsledku pyramidového rozkladu ROE	55
5	Závěr	56
	Seznam použité literatury	58
	Seznam zkratk.....	59
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce.....	60
	Seznam příloh	61

1 Úvod

Bakalářská práce je zaměřena na analýzu jedné z nejdůležitějších oblastí finanční analýzy a to rentabilitu společnosti, která měří schopnost vytváření nových zdrojů pomocí investovaného kapitálu. Problém může nastat u podniků s nehomogenní činností, u kterých je vhodné analyzovat vliv jednotlivých činností na výsledky celé společnosti.

Cílem bakalářské práce je zhodnotit vliv jednotlivých středisek společnosti na vybrané ukazatele rentability a navrhnout doporučení pro zlepšení slabých stránek analyzované společnosti za období let 2008 až 2011. Středisky firmy jsou prodej živé drůbeže a vajec, pneuservis a autoservis a mezinárodní a vnitrostátní autodoprava.

Práce bude rozdělena na tři hlavní části. V první části práce budou popsána teoretická východiska, především tedy zdroje informací, kterými jsou hlavní účetní výkazy, externí a interní uživatelé finanční analýzy, dále základní metody finanční analýzy včetně poměrových ukazatelů a pyramidových rozkladů.

Další část bude zaměřena na charakteristiku a podrobný popis společnosti, u které bude provedena horizontální a vertikální analýza rozvahy a výkazu zisku a ztráty, jak za celou společnost, tak za jednotlivá střediska společnosti.

Poslední praktická část bude obsahovat zhodnocení rentability společnosti a vlivu jejich středisek na rentabilitu celkovou. Společnost také bude porovnána s odvětvím a konkurencí a na závěr bude proveden pyramidový rozklad rentability vlastního kapitálu pomocí metody postupných změn.

2 Popis metodiky finanční analýzy

Úvodní kapitola bakalářské práce je zaměřena na předmět a účel finanční analýzy, popisuje zdroje a uživatele finanční analýzy a metody použité k jejímu výpočtu.

Kapitola vychází především z publikací (Dluhošová, 2010), (Grünwald, 2004) a (Růčková, 2008).

2.1 Charakteristika finanční analýzy

Finanční analýza je oblast, představující důležitou součást soustavy finančního řízení podniku. Úzce souvisí s účetnictvím, které poskytuje data a informace pro finanční analýzu prostřednictvím základních účetních výkazů a to rozvahy, výkazu zisku a ztráty a výkazu o peněžních tocích neboli cash flow.

Jejím účelem je vyjádřit majetkovou a finanční situaci podniku a připravit podklady pro interní rozhodování managementu. Analýza by měla být komplexní, finančně důvěryhodná a prováděna v pravidelných intervalech, aby mohla postihnout vývoj hospodaření podniku v průběhu let, proto se nedoporučuje ji dělat jen jednou do roka v rámci účetní závěrky a výroční zprávy.

Původně finanční analýza znázorňovala pouze změny v absolutních účetních ukazatelích, později sloužila ke zjišťování a prokazování úvěrové schopnosti podniku a v současnosti je jejím cílem posouzení finanční situace podniku, nejde však jen o posouzení jevů uplynulých období, ale také o předpověď finančních perspektiv podniku a předání těchto informací, co nejpřesněji a nejpodrobněji, jejím uživatelům. Výsledky finanční analýzy se také používají pro srovnání s konkurencí, s oborem nebo s odvětvím.

2.2 Zdroje informací pro finanční analýzu

Užitečnou finanční analýzu lze vypracovat jen na základě vstupních informací, které jsou kvalitní a také komplexní. Zdroje pro tyto informace lze shrnout do tří oblastí:

- finanční informace (např.: účetní výkazy, výroční zprávy a vnitropodnikové informace),
- kvantifikovatelné nefinanční informace (např.: oficiální ekonomická a podniková statistika, cenové a nákladové kalkulace, interní směrnice a normy spotřeby),
- nekvantifikovatelné informace (např.: zprávy vedoucích pracovníků a auditorů).

Pro aplikační část této bakalářské práce jsou využívány především finanční informace, proto je následující výklad zaměřen na popis hlavních účetních výkazů.

2.2.1 Rozvaha

Rozvaha je základní účetní výkaz. Člení se na aktiva a pasiva, která jsou v peněžním vyjádření. Sestavuje se minimálně jednou ročně, zpravidla k poslednímu dni roku. Každá rozvaha musí splňovat tzv. bilanční rovnici, která říká, že aktiva se musí rovnat pasivům. Detailnější členění rozvahy je znázorněno v Tabulce 2.1.

Tabulka 2.1 Detailní struktura rozvahy

Označ.	Položka	Označ.	Položka
	AKTIVA CELKEM		PASIVA CELKEM
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	A.	Vlastní kapitál
B.	Dlouhodobý majetek	A. I.	Základní kapitál
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	A. II.	Kapitálové fondy
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	A. III.	Fondy ze zisku
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let
C.	Oběžná aktiva	A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období
C. I.	Zásoby	B.	Cizí zdroje
C. II.	Dlouhodobé pohledávky	B. I.	Rezervy
C. III.	Krátkodobé pohledávky	B. II.	Dlouhodobé závazky
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek	B. III.	Krátkodobé závazky
D.	Ostatní aktiva	B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci
D. I.	Časové rozlišení	C.	Ostatní pasiva
		C. I.	Časové rozlišení

Zdroj: (Dluhošová, 2010)

Aktiva zachycují formy majetku, které jsou využívány pro činnost podniku. Jak je vidět z Tabulky 2.1, dělí se na dlouhodobý majetek, oběžná aktiva a ostatní aktiva.

Dlouhodobý majetek je takový majetek, který je v podniku využíván dobu delší než jeden rok. Dle formy se dělí na

- dlouhodobý nehmotný majetek (např.: patenty, licence a obchodní značky),
- dlouhodobý hmotný majetek (např.: budovy, stavby a samostatné movité věci),
- dlouhodobý finanční majetek (např.: podílové cenné papíry a vklady v podnicích s rozhodujícím a podstatným vlivem).

Oběžná aktiva jsou krátkodobý majetek určený k přechodnému používání, u kterého je doba využitelnosti do jednoho roku. V rozvaze jsou aktiva uspořádána dle doby vázanosti v reprodukčním cyklu podniku. Patří sem zásoby, pohledávky a krátkodobý finanční majetek.

Ostatní aktiva zachycují především časové rozlišení aktiv.

Pasiva vyjadřují zdroje financování aktiv. Hlavním hlediskem pro členění je hledisko vlastnictví. Dělí se na vlastní kapitál a cizí zdroje.

Vlastní kapitál představuje vlastní zdroje, které byly do podniku vloženy nebo byly vytvořeny jeho hospodářskou činností. Tvoří ho základní kapitál, který je důležité v analýze nezaměňovat s vlastním kapitálem, neboť základní kapitál je jen část vlastního kapitálu firmy. Dále ho tvoří kapitálové fondy, které zahrnují například dary, dotace, oceňovací rozdíly z přecenění majetku, emisní ážio apod., fondy ze zisku, výsledek hospodaření z minulých let, který představuje nerozdělený zisk minulých let a výsledek hospodaření běžného účetního období.

Cizí zdroje, které mají závazkový charakter, představují dluh společnosti, který musí být uhrazen. Za tento dluh firma platí úroky a další výdaje spojené se získáváním tohoto kapitálu. Skládá se z rezerv, které se dělí na zákonné a ostatní, dlouhodobých závazků, jejichž doba splatnosti je delší než jeden rok, krátkodobých závazků a z bankovních úvěrů a výpomocí.

Ostatní pasiva, která mají podobnou analytickou pozici, jako ostatní aktiva, zahrnují časové rozlišení, tedy výdaje a výnosy příštích období a kurzové pasivní rozdíly.

2.2.2 Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty slouží ke zjištění výsledku hospodaření a tedy posouzení schopnosti podniku zhodnotit vložený kapitál. Výsledek hospodaření se zjišťuje rozdílem mezi výnosy a náklady. Při sestavování tohoto výkazu je důležité dodržet tzv. akruální princip, což znamená, že náklady a výnosy jsou zachycovány a vykazovány v období, jehož se časově i věcně týkají, nikoliv k období, ve kterém došlo k peněžnímu výdaji nebo příjmu.

V současnosti je úprava výkazu zisku a ztráty založena jak na druhovém členění, kdy jsou náklady a výnosy členěny do oblastí, které tvoří podnikatelské aktivity, tak na účelovém členění, kdy jsou jednotlivé náklady a výnosy členěny dle svého účelu. Účelové členění není běžně užíváno, nadále se uplatňuje především druhové členění, při kterém se náklady a výnosy člení na provozní, finanční a mimořádné aktivity. Dle právní úpravy musí splňovat stupňovitou podobu výkazu a výsledek hospodaření se musí zjišťovat odděleně za jednotlivé aktivity, viz Tabulka 2.2.

Tabulka 2.2 Výkaz zisku a ztráty

Položka
+ OBCHODNÍ MARŽE
+ Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb
- Provozní náklady
= Provozní výsledek hospodaření
+ Výnosy z finanční činnosti
- Náklady z finanční činnosti
= Finanční výsledek hospodaření
- Daň z příjmu za běžnou činnost
= Výsledek hospodaření za běžnou činnost ($VH_p + VH_f + D_B$)
+ Mimořádné výnosy
- Mimořádné náklady
- Daň z mimořádné činnosti
= Mimořádný výsledek hospodaření
= Výsledek hospodaření za běžnou činnost ($VH_B + VH_M$)

Zdroj: (Dluhošová, 2010)

2.2.3 Výkaz o peněžních tocích (cash flow)

Výkaz o peněžních tocích je účetní výkaz, který srovnává příjmy s výdaji podniku za určité časové období, slouží tedy k posouzení skutečné finanční situace podniku. V České republice byl poprvé sestaven až v roce 1993, jde tedy o poměrně mladý výkaz.

Cash flow je možno rozdělit na provozní, investiční a finanční činnost, přičemž nejdůležitější je činnost provozní. Výsledek provozní činnosti slouží ke zjištění, do jaké míry výsledek hospodaření za běžnou činnost odpovídá skutečně vydělaným penězům.

Analýza výkazu o peněžních tocích může být provedena přímou nebo nepřímou metodou. Pro rozborové účely je vhodnější metoda nepřímá, ve které je výkaz sestaven jako součet čistého zisku po zdanění a odpisů za dané období a přírůstků, popřípadě úbytků, příslušných položek rozvahy oproti počátečním stavům.

Pro lepší vysvětlení je v následující tabulce zobrazen zjednodušený výpočet cash flow nepřímou metodou.

Tabulka 2.3 Cash flow nepřímou metodou

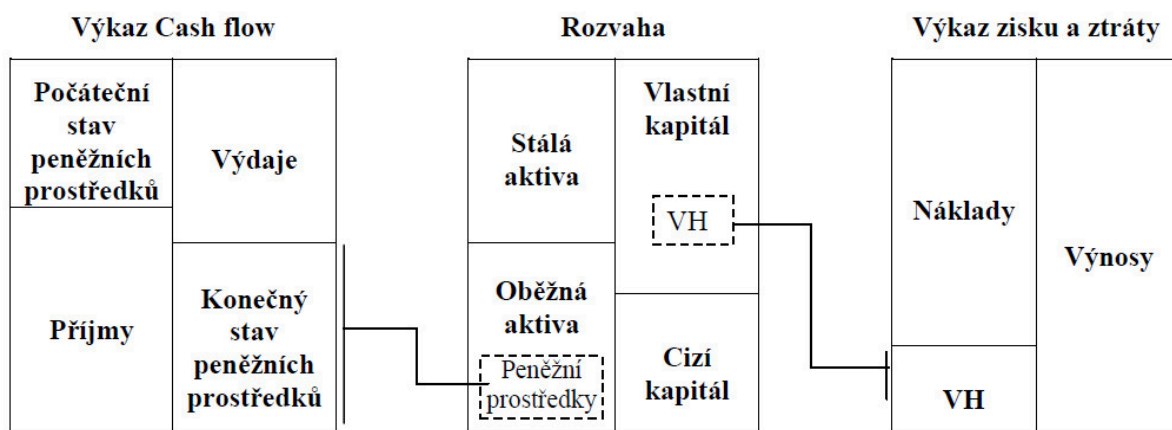
Položka	
+	Čistý zisk
+	Odpisy
-	Změna stavu zásob
-	Změna stavu pohledávek
+	Změna stavu kr. závazků
=	Cash flow z provozní činnosti
-	přírůstek dlouhodobých aktiv
=	Cash flow z investiční činnosti
+	Změna bankovních úvěrů
+	Změna nerozděleného zisku z minulých let
-	Dividendy
+	Emise akcií
=	Cash flow z finanční činnosti
=	Cash flow celkem

Zdroj: (Dluhošová, 2010)

2.2.4 Vazby mezi finančními výkazy

Vzájemná propojenost mezi výkazy je zachycena v třibilančním systému, viz následující schéma. Spojovacím prvkem mezi rozvahou a výkazem zisku a ztráty je výsledek hospodaření. V rozvaze je výsledek hospodaření zobrazen v absolutní velikosti, kdežto ve výkazu zisku a ztráty jsou vysvětleny způsoby vzniku toho výsledku. Spojovacím prvkem mezi rozvahou a výkazem cash flow jsou peněžní prostředky, jejichž pohyb je zobrazen podrobně v cash flow.

Tabulka 2.4 Vazby mezi finančními výkazy

Zdroj: (Dluhošová, 2010)

2.3 Uživatelé finanční analýzy

Výsledky finanční analýzy jsou důležitým zdrojem informací o podniku. Využívají je proto hlavně subjekty, které přijdou do kontaktu s podnikem. Podle toho z jakého zdroje čerpají a využívají informace jednotliví uživatelé, se dělí na externí a interní.

2.3.1 Externí uživatelé

Externí uživatelé čerpají informace o podniku z oficiálně zveřejňovaných výkazů a zpráv. Výsledky společnosti zhodnocené pomocí finanční analýzy slouží pro externí uživatele, kterými jsou například investoři, banky, stát a konkurence, k posouzení finančního zdraví podniku.

Investoři firmě poskytují kapitál, proto jsou pro ně finančně-účetní informace firmy velice významným zdrojem dat. Pro potencionální investory slouží jako rozhodovací kritérium, zda kapitál do daného podniku vložit, či nikoliv. Pro investory, kteří již do firmy kapitál vložili, slouží ke kontrolní činnosti, jejímž cílem je především kontrolování práv akcionářů vůči manažerům společnosti, kteří s kapitálem nakládají.

Banky a jiní věřitelé potřebují co nejvíce informací o finanční situaci potenciálního dlužníka a to z toho důvodu, aby se správně rozhodli, kolik, za jakou cenu a za jakých podmínek peníze půjčí. Je poměrně časté, že banky do smluv s dlužníkem zahrnují speciální klauzule, kterými se jistí při výrazné změně ukazatelů společnosti, kdy můžou například změnit výši úrokové míry.

Stát a jeho orgány se zajímají především o daňové hledisko, a to o kontrolu plnění daňových povinností firem, dále také o kontrolu firem se státní majetkovou účastí, rozdělování dotací, vládou zaručených úvěrů apod.

Konkurenti využívají informace o podobných firmách nebo o celém odvětví, ve kterém podnikají, pro srovnání výsledků hospodaření, především rentability, ziskové marže, investiční aktivity a další. Zaměřují se také na silné a slabé stránky podniku, které by mohli využít ve svůj prospěch.

2.3.2 Interní uživatelé

Zdrojem informací pro interní uživatele je vnitropodnikové, manažerské a finanční účetnictví. Podnikový management má k dispozici podrobnější informace, než uživatelé externí. Mezi interní uživatele podnikových dat patří především manažeři a podnikoví zaměstnanci.

Manažeři využívají dostupné informace pro operativní i dlouhodobé finanční řízení podniku. Znalost finanční situace podniku jim umožňuje správně rozhodovat v oblasti zajišťování optimální majetkové struktury, při alokaci volných peněžních prostředků, při výběru způsobu získávání peněžních prostředků apod. Finanční analýza slouží mimo jiné ke zpětné vazbě kontroly mezi manažerskými rozhodnutími a jejich následky.

Zaměstnanci se zajímají o informace ohledně podniku, v němž pracují především kvůli jistotě zaměstnání, mzdové a finanční perspektivě. V současné době také navíc sehrává významnou roli motivace zaměstnanců k vyšší výkonnosti díky vazbě mezd na výsledek hospodaření podniku.

2.4 Základní metody finanční analýzy

V současnosti je metod finanční analýzy mnoho a dají se členit dle různých hledisek. Základní členění je rozdělení na ukazatele matematicko - statistické a deterministické.

Matematicko - statistické metody jsou v praxi využívány méně, než metody deterministické, a to především díky časové náročnosti výpočtu.

Deterministické metody jsou používány k běžným analýzám s kratším analyzovaným obdobím. Využívají se především pro analýzu odchylek a vývoje.

2.4.1 Analýza trendů (horizontální analýza)

Horizontální analýza je založena na pozorování vývoje zkoumaných veličin v čase, a to obvykle ve vztahu k minulému období. Jde tedy o kvantifikování meziročních změn, na jejichž základě se odhadují dlouhodobé trendy významných finančních položek. K rozboru se používají bazické a řetězové indexy. Při výpočtu se musí brát v úvahu jak změny absolutní, tak změny relativní, které se vypočítají podle vzorců:

$$\text{absolutní změna} = U_t - U_{t-1}, \quad (2.1)$$

$$\text{relativní změna} = \frac{U_t - U_{t-1}}{U_{t-1}}, \quad (2.2)$$

kde U_t je hodnota ukazatele v běžném roce a U_{t-1} představuje hodnotu ukazatele v roce předchozím.

2.4.2 Analýza struktury (vertikální analýza)

Vertikální analýza se využívá především při analýze aktiv a pasiv podniku, tržeb, zisku, nákladů a případně dílčích složek ukazatelů. Slouží tedy k posouzení podílů dílčích složek ve vybraném absolutním ukazateli. (Dluhošová, 2010)

Vertikální analýza se vypočítá pomocí vzorce:

$$\text{podíl na celku} = \frac{U_i}{\sum U_i}. \quad (2.3)$$

kde U_i je hodnota dílčího ukazatele a $\sum U_i$ je velikost absolutního ukazatele.

Nevýhodou metody je, že vyjadřuje pouze procentní změny a nevysvětluje důvody, z jakých ke změnám došlo.

2.4.3 Poměrové ukazatele

Poměrové ukazatele jsou základní nástroje pro výpočet finanční analýzy. Výpočet se provádí, jak vyplývá již z názvu, poměřováním položek účetních výkazů, mezi kterými existuje souvislost. Ukazatelů existuje celá řada a mnohdy se liší jen drobnými modifikacemi, proto je vhodné při analýze vybírat vzorce, které odpovídají zkoumanému jevu.

Výhodou poměrových ukazatelů je, že umožňují:

- srovnání výsledků podniku za více období,
- srovnání podniku s odvětvím nebo jinými konkurenčními podniky,
- konstrukci finančních modelů.

Mezi základní oblasti finanční analýzy, které analyzujeme pomocí poměrových ukazatelů, patří ukazatele rentability, likvidity, aktivity a finanční stability a zadluženosti.

UKAZATELE RENTABILITY

Rentabilita neboli výnosnost patří ve většině zemí k nejdůležitějším charakteristikám podnikatelské činnosti. Slouží jako měřítko schopnosti podniku dosahovat zisk pomocí vloženého kapitálu. Je formou vyjádření zisku a ziskovosti podniku, která slouží jako hlavní kritérium pro umístění kapitálu. Vzhledem k omezenosti finančních zdrojů je rentabilita využívána ve většině rozhodnutí, které mají dlouhodobý dopad na společnost a jejichž důsledky, se projeví v průběhu více let, jako například rozhodování o investici do projektu, zda nakoupit či prodat akcie apod. Nejčastěji se u těchto ukazatelů vychází z výkazu zisku a ztráty, na který se klade vyšší důraz, a rozvahy. Typické pro ukazatele rentability je poměrování vlastního kapitálu se ziskem, přičemž podle druhu ukazatele se liší i zisk použitý pro výpočet, viz Tabulka 2.5.

Tabulka 2.5 Kategorie zisku používané k výpočtům ukazatelů rentability

Označení	Anglický název	Český název
EBIT	Earning before interest and taxes	Zisk před úroky a zdaněním
EBT	Earning before taxes	Zisk před zdaněním
EAT	Earning after taxes	Zisk po zdanění – výsledek hospodaření za účetní období

V praxi se tedy používají různé obměny ukazatelů podle použitého zisku. Zisk očištěný o úroky je vhodnější pro vyjádření výsledku z běžných transakcí, neboť není ovlivněn tím, z jakých zdrojů je aktivita podniku financována. Výhodou vývoje zisku před úroky a zdaněním je, že není ovlivněn změnami daňových a úrokových sazeb a ani změnou struktury finančních zdrojů. (Dluhošová, 2010)

Rentabilita aktiv (ROA) je považovaná za klíčový ukazatel označovaný také jako rentabilita celkového kapitálu, vyjadřuje tedy celkovou efektivnost podniku. Vyjadřuje poměr mezi ziskem před zdaněním a úroky a celkovými aktivy podniku. Je žádoucí, aby výsledná rentabilita měla v čase rostoucí trend. Vypočítá se jako:

$$ROA = \frac{EBIT}{aktiva}, \quad (2.4)$$

$$ROA = \frac{EAT + úroky(1-t)}{aktiva}, \quad (2.5)$$

kde t představuje daňovou sazbu.

V prvním vzorci je pro výpočet použit zisk před zdaněním a úroky, majetek tedy vytváří zisk, který bude rozdělen na čistý zisk, daň z příjmu a úrok pro věřitele. Je vhodný pro porovnávání podniků působících v různých zemích s rozdílnými daněmi a různou zadlužeností a slouží rovněž pro porovnání výsledků v čase.

Druhý vzorec pro výpočet zahrnuje zisk po zdaněním spolu s úroky, efektem reprodukce tedy není jen čistý zisk jako odměna vlastníkům, ale i úrok jako odměna věřitelům za půjčení kapitálu, která je zdaňována daní z příjmu. V případě, že by ve vzorci nebylo zohledněno zdanění, docházelo by ke změně ukazatele pouze změnou finanční struktury.

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE) vyjadřuje celkovou výnosnost vložených zdrojů. Investoři pomocí tohoto ukazatele hodnotí, zda je jejich kapitál reprodukován s intenzitou odpovídající riziku. Růst ukazatele může znamenat růst hospodářského výsledku, zmenšení podílu vlastního kapitálu ve firmě nebo pokles úročení cizího kapitálu. Výpočet slouží ke zjištění výše zúročení vlastního kapitálu. Vzorec pro výpočet je:

$$ROE = \frac{EAT}{vlastní\ kapitál}. \quad (2.6)$$

Rentabilita vlastního kapitálu je vhodná k testování

- možné účasti vlastního kapitálu na zvyšování kapitálových zdrojů,
 - udržitelné míry růstu podniku odvozené od růstu vlastního kapitálu,
 - šance na udržení reálné hodnoty vlastního kapitálu v podmínkách inflace,
 - úrovně výnosnosti vlastního kapitálu ve srovnání s náklady na cizí kapitál.
- (Grünwald, 2004)

Rentabilita dlouhodobých zdrojů (ROCE) slouží k hodnocení dlouhodobého investování na základě určení výnosnosti vlastního kapitálu spojeného s dlouhodobými zdroji. Tento ukazatel je vhodný pro mezipodnikové srovnání a je opět žádoucí, aby výsledná rentabilita v čase rostla. Výpočet se provádí pomocí následujícího vzorce, ve kterém je znovu použit jako zisk EBIT.

$$ROCE = \frac{EBIT}{\text{vlastní kapitál} + \text{dlouhodobé dluhy}} \quad (2.7)$$

Rentabilita tržeb (ROS) je ukazatel sloužící k výpočtu, zda je podnik schopen dosahovat zisk při dané výši tržeb. Jinými slovy nám vyjadřuje množství zisku v Kč na 1 Kč tržeb. Je to poměr výsledku hospodaření a tržeb, přičemž obě veličiny jsou upravovány v různých podobách, podle účelu analýzy. Vzorec je tedy:

$$ROS = \frac{\text{zisk}}{\text{celkové tržby}}. \quad (2.8)$$

Zisk u tohoto ukazatele je závislý na druhu rentability, kterou počítáme. Pokud počítáme čistou rentabilitu tržeb, je používán čistý zisk (EAT), pokud provozní rentabilitu tržeb, tak zisk před zdaněním a úroky (EBIT).

Tento ukazatel je také nazýván jako ziskové rozpětí, které slouží k vyjádření ziskové marže, nicméně pro toto pojetí ukazatele je nutno, aby byl jako zisk použit čistý zisk neboli zisk po zdanění.

Rentabilita nákladů (ROC) je ukazatel, který bývá používán jako doplňkový ukazatel k rentabilitě tržeb. Je žádoucí, aby výsledky tohoto ukazatele v čase měly rostoucí charakter, neboť vyjadřuje, kolik Kč čistého zisku vydělá podnik vložením 1 Kč nákladů. Vypočítá se tedy jako:

$$ROC = \frac{EAT}{\text{celkové náklady}}. \quad (2.9)$$

UKAZATELE LIKVIDITY

Ukazatele likvidity jsou označovány také jako ukazatele platební schopnosti podniku. Rozlišují se tři stupně likvidity, podle likvidnosti oběžného majetku, a to:

- 1. stupeň – okamžitá likvidita,
- 2. stupeň – pohotová likvidita,
- 3. stupeň – celková likvidita.

V úvodu je také důležité vysvětlit pojmy týkající se platební schopnosti podniku a to likvidita, likvidnost a solventnost.

Likvidita je tedy schopnost podniku dostávat svým závazkům v dané výši a v dané době.

Likvidnost je schopnost podniku transformovat majetek na peněžní prostředky. Za nejlikvidnější se považuje ten majetek, který se na peněžní prostředky dá přeměnit nejrychleji a s nejmenšími finančními ztrátami.

Solventnost vyjadřuje obecně platební schopnost podniku. Jde tedy o relativní přebytek hodnoty aktiv nad hodnotou závazků.

Okamžitá likvidita představuje nejužší vymezení likvidity a to z toho důvodu, že do něj vstupují jen nejlikvidnější položky rozvahy. Je to významný ukazatel především z krátkodobého hlediska. Výpočet se provádí pomocí vztahu:

$$\text{okamžitá likvidita} = \frac{\text{pohotov\acute{e} platebn\acute{i} prost\acute{r}edky}}{\text{kr\acute{a}tkodob\acute{e} z\acute{a}vazky}}, \quad (2.10)$$

kde pohotov\acute{e} platebn\acute{i} prost\acute{r}edky zahrnuj\acute{ı} peníze a to jak na \u00fa\ccediltech, tak v hotovosti a \u0161eky. \u017d\acute{a}douc\acute{i} je rostouc\acute{i} trend tohoto ukazatele.

Pohotov\acute{a} likvidita, která b\fdyv\acute{a} také ozna\ccedov\acute{a}n\acute{a} jako likvidita 2. stupn\acute{e}, se vypo\cced{t\acute{a} pomocí vzorce:

$$\text{pohotov\acute{a} likvidita} = \frac{\text{ob\acute{e}\u017e\n{a}n\acute{a} aktiva} - \text{z\acute{a}soby}}{\text{kr\acute{a}tkodob\acute{e} z\acute{a}vazky}}, \quad (2.11)$$

kdy pro v\fdypo\cced{t\acute{e}t pou\u017e\acute{ı}v\acute{a}me jen pohotov\acute{e} prost\acute{r}edky ob\acute{e}\u017e\n{a}n\acute{y}ch aktiv. Pro pohotovou likviditu plat\acute{i}, \u017e\acute{e} \u00e7itatel by m\fdel\acute{ı} b\fdyt stejn\fdy jako jmenovatel a tak i doporu\cced{en\acute{a} hodnota tohoto ukazatele je v rozmez\acute{i} od 1,0 do 1,5. V\fdy\u0161e ukazatele je z\acute{a}visl\acute{a} na typu a \u00e7innosti podniku a odv\fdetv\acute{i}.

Celkov\acute{a} likvidita ozna\ccedov\acute{a}n\acute{a} také jako b\fdy\u017e\n{a}n\acute{a} likvidita ukazuje, kolikr\acute{a}t pokr\fdyvaj\acute{i} ob\acute{e}\u017e\n{a}n\acute{a} aktiva kr\acute{a}tkodob\acute{e} z\acute{a}vazky podniku. Vypov\fded\acute{a} tedy o schopnosti podniku uspokojit sv\acute{e} v\fd{e}r\fditele v p\fd{r}\fd{i}pad\acute{e}, kdy by transformoval v\u0161echna ob\acute{e}\u017e\n{a}n\acute{a} aktiva na pen\fd{e}\u017e\n{n\acute{i} prost\acute{r}edky. Vypo\cced{t\acute{a} se pomocí n\acute{a}sleduj\acute{i}c\acute{i}ho vzorce:

$$\text{celkov\acute{a} likvidita} = \frac{\text{ob\acute{e}\u017e\n{a}n\acute{a} aktiva}}{\text{kr\acute{a}tkodob\acute{e} z\acute{a}vazky}}, \quad (2.12)$$

jehož nevýhodou je, že nezohledňuje strukturu oběžných aktiv z hlediska likvidnosti a nebere v úvahu dobu splatnosti krátkodobých závazků.

Čistý pracovní kapitál představuje část oběžných aktiv, která se během roku přemění v pohotové peněžní prostředky a po splacení krátkodobých závazků může být použita k uskutečnění podnikových záměrů, viz (Dluhošová, 2010). Lze ho vypočítat pomocí dvou následujících vzorců a to podle hlediska, zda se jedná o krátkodobý nebo dlouhodobý přístup.

$$\text{Čistý pracovní kapitál} = \text{aktiva} - \text{krátkodobé závazky} , \quad (2.13)$$

$$\text{Čistý pracovní kapitál} = \text{dlouhodobé zdroje} - \text{fixní aktiva} . \quad (2.14)$$

Pokud ve firmě dochází k financování krátkodobého oběžného majetku dlouhodobým kapitálem, hovoříme o překapitalizovaném podniku. Naopak, jestliže je dlouhodobý majetek financován krátkodobým cizím kapitálem, jde o podkapitalizování podniku. Podkapitalizování podniku je však mnohem rizikovější neboť má bezprostřední vliv na likviditu podniku.

V souvislosti s čistým pracovním kapitálem se rozlišují tři způsoby financování podniku, a to:

- agresivní způsob, který je spojován s podkapitalizováním podniku,
- umírněný způsob, kdy dochází k financování dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji a oběžného majetku krátkodobými zdroji,
- konzervativní, který je spojován s překapitalizováním podniku.

UKAZATELE AKTIVITY

Ukazatele aktivity nebo také ukazatele relativní vázanosti kapitálu měří schopnost podniku využívat investované finanční prostředky. Tyto ukazatele nejčastěji vyjadřují dobu obratu a počet obrátek jednotlivých složek zdrojů aktiv.

Obratovost (rychlost obratu) vyjadřuje, kolikrát se určitá položka přemění na položku jinou za časové období. Doba obratu vyjadřuje, za jakou dobu se uskuteční jeden obrat.

Obrátka celkových aktiv patří mezi faktory, které ovlivňují rentabilitu celkového kapitálu. Vypočítá se jako poměr:

$$\text{obrátka celkových aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{celková aktiva}}. \quad (2.15)$$

Tento ukazatel se používá především pro mezipodnikové srovnání a je žádoucí rostoucí trend výsledků v čase.

Doba obratu aktiv vyjadřuje, za kolik dní dojde k obratu celkových aktiv oproti tržbám. Pro firmu je žádoucí co nejkratší doba obratu. Vztah pro výpočet je:

$$\text{doba obratu aktiv} = \frac{\text{celková aktiva} \cdot 360}{\text{tržby}}. \quad (2.16)$$

Doba obratu zásob vyjadřuje, za jakou dobu se zásoby v podniku obrátí. Doba obratu by měla být v takové výši, která bude technicky i ekonomicky zdůvodnitelná. Vypočítá se jako poměr:

$$\text{doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby} \cdot 360}{\text{tržby}}. \quad (2.17)$$

Doba obratu pohledávek udává, za jak dlouho jsou ve firmě placeny pohledávky. Pokud ukazatel v delším časovém horizontu překračuje dobu splatnosti pohledávek, je nutné dohlédnout na platební morálku odběratelů, popřípadě podniknout opatření, jakým může být například zamezení prodeje zboží na fakturu. Ukazatel se vypočítá jako:

$$\text{doba obratu pohledávek} = \frac{\text{pohledávky} \cdot 360}{\text{tržby}}. \quad (2.18)$$

Doba obratu závazků charakterizuje platební kázeň podniku vůči dodavatelům. Výsledkem ukazatele je doba od vzniku závazku do doby jeho splacení, která se vypočítá jako:

$$\text{doba obratu závazků} = \frac{\text{závazky} \cdot 360}{\text{tržby}}. \quad (2.19)$$

Pravidlo solventnosti poměří dobu obratu závazků s dobou obratu pohledávek. Aby mohl být podnik dostatečně likvidní, měla by být doba splatnosti závazků delší, než doba závazků pohledávek což znamená, že firma čerpá obchodní úvěr větší, než sama poskytuje.

UKAZATELE FINANČNÍ STABILITY A ZADLUŽENOSTI

Základním cílem používání ukazatelů finanční stability a zadluženosti je dlouhodobé hodnocení finanční struktury firmy. Zadluženost znamená, že podnik používá k financování nejen vlastní zdroje, ale také zdroje cizí. Je důležité mít na paměti, že zadluženost není u firem v reálné ekonomice negativní jev.

Podíl vlastního kapitálu udává jak je vysoká finanční samostatnost podniku a charakterizuje do jaké míry je podnik schopen krýt svůj majetek vlastními zdroji. Je žádoucí rostoucí trend, nicméně pokud bude příliš vysoký, tak to může vést ke snižování hodnoty výnosnosti vložených prostředků. Vypočítá se tedy jako:

$$\text{podíl vlastního kapitálu} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}}. \quad (2.20)$$

Stupeň krytí stálých aktiv se vypočítá pomocí následujícího vzorce:

$$\text{stupeň krytí stálých aktiv} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{stálá aktiva}}, \quad (2.21)$$

vzorec tedy poměruje dlouhodobý kapitál ke stálým aktivům. Přičemž stálá aktiva by měla být krytá právě dlouhodobými zdroji, což znamená, že by měl ukazatel dosahovat alespoň 100 %.

Majetkový koeficient nebo také finanční páka představuje, kolik Kč aktiv připadá na 1 Kč vlastních zdrojů. Trend ukazatele by měl být stabilní a vypočítá se pomocí následujícího vzorce:

$$\text{majetkový koeficient} = \frac{\text{celková aktiva}}{\text{vlastní kapitál}}. \quad (2.22)$$

Celková zadluženost měří podíl, jak se věřitelé podílejí na financování celkového majetku podniku. Hodnotí tedy zadluženost podniku a vypočítá se pomocí vztahu:

$$\text{celková zadluženost} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}}. \quad (2.23)$$

Úrokové krytí udává, kolikrát jsou úroky kryty výší provozního zisku. Vypočítá se tedy jako:

$$\text{úrokové krytí} = \frac{EBIT}{\text{úroky}}. \quad (2.24)$$

Pokud hodnota ukazatele nepřevyšuje 100 %, znamená to, že si podnik není schopen vydělat ani na úroky.

Úrokové zatížení se vypočítá jako převrácená hodnota úrokového krytí. Na rozdíl od úrokového krytí tedy vyjadřuje, kolik z vydělaných prostředků je odčerpáno na úroky. Pokud má podnik v delším časovém horizontu relativně nízké úrokové zatížení, může si dovolit použít k financování vyšší podíl cizích zdrojů. Vypočítá se tedy jako:

$$\text{úrokové zatížení} = \frac{\text{úroky}}{EBIT}. \quad (2.25)$$

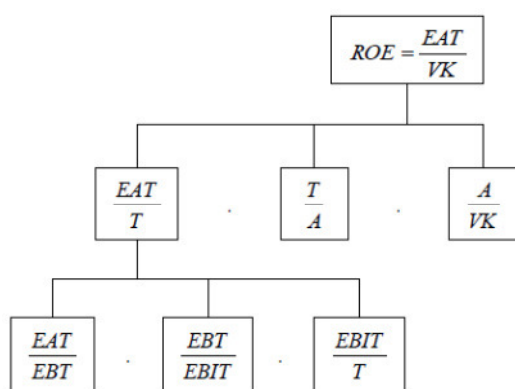
2.5 Pyramidový rozklad ukazatelů rentability

Ukazatelé rentability se řadí mezi klíčové ukazatele výkonnosti podniku, které jsou ovlivňovány řadou faktorů souvisejících s efektivitou hospodářského procesu podniku. Je tedy důležité provádět rozbor jejich vývoje a odchylek syntetických ukazatelů a vyčíslit faktory, které způsobují tyto odchylky.

Rozklad ukazatele rentability vlastního kapitálu (ROE)

K analýze ROE se nejčastěji používá Du Pontův pyramidový rozklad, viz Obrázek 2.1,

Obrázek 2.1 Pyramidový rozklad rentability vlastního kapitálu

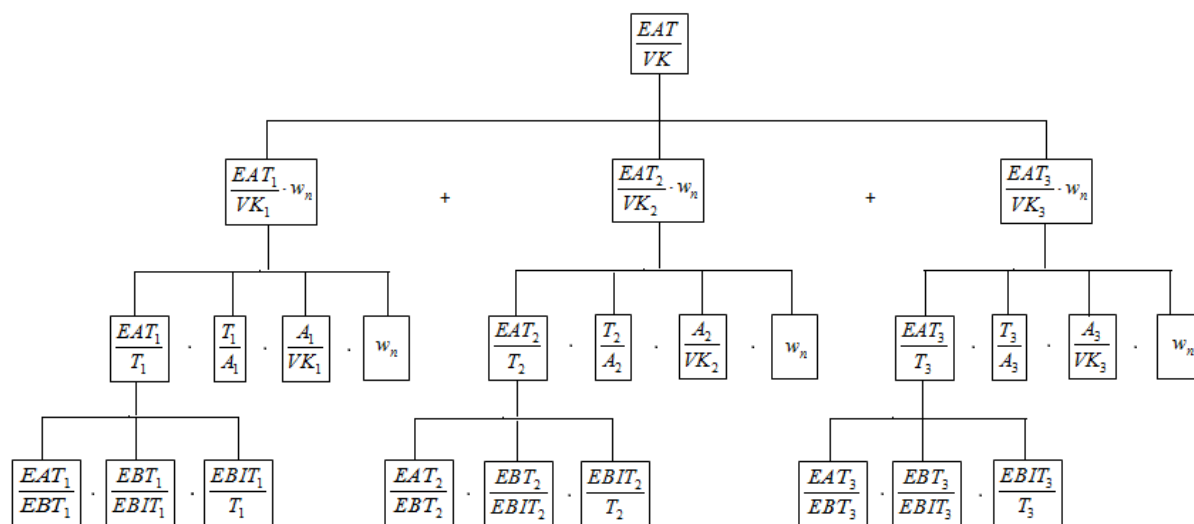

kde $\frac{EAT}{EBT}$ je daňová redukce, $\frac{EBT}{EBIT}$ představuje úrokovou redukci zisku, $\frac{EBIT}{T}$ provozní rentabilitu, $\frac{T}{A}$ obrat aktiv a $\frac{A}{VK}$ finanční páku.

Daňová redukce zisku uvádí, jak velký podíl ze zisku před zdaněním odčerpají daně. Čím vyšší je ukazatel daňové redukce zisku, tím vyšší je přínos k růstu rentability vlastního kapitálu. *Úroková redukce* zisku vyjadřuje, jak velký podíl zisku podniku zůstává po zaplacení úroků. *Provozní rentabilita* vyjadřuje, jak velký podíl zisku podniku zůstává po zaplacení úroků. *Obrat aktiv* znázorňuje dobu vázanosti celkového majetku v podniku. Výsledek *finanční páky* slouží k vyjádření míry zadluženosti podniku. Čím je hodnota finanční páky vyšší, tím větší podíl cizích zdrojů má vliv na celkový kapitál.

Vzhledem k výpočtům v praktické části této práce je v následujícím Obrázku 2.2 uvedeno schéma způsobu výpočtu pyramidového rozkladu rentability vlastního kapitálu analyzované společnosti.

Obrázek 2.2 Schéma pyramidového rozkladu analyzované společnosti

V Obrázku 2.2 představuje váhu jednotlivých středisek $w_n = \frac{VK_n}{VK}$, která umožňuje vyčíslit jejich vliv na vrcholový ukazatel. V první úrovni rozkladu je vyčíslen vliv jednotlivých středisek na absolutní změnu ukazatele. V úrovni druhé jsou již provedeny rozklady ukazatele ROE, podle Du Pontova rozkladu, ale opět je zachován vliv jednotlivých středisek.

Analýza odchylek

Jedna z metod, která slouží k vyčíslování odchylek je aplikace pyramidového rozkladu. Princip pyramidové soustavy je v postupném rozkladu vrcholového ukazatele na ukazatele dílčí. Dílčí ukazatele slouží k identifikaci a kvantifikaci vlivu na ukazatel vrcholový. Pomocí pyramidových rozkladů odhalujeme vzájemné vazby a vztahy mezi jednotlivými ukazateli. Důležité je, aby byla sestavena správná konstrukce ukazatelů, pomocí které je možné hodnotit minulou, současnou i budoucí výkonnost podniku.

Mezi jednotlivými ukazateli tedy odhalujeme vazby, které jsou vyjádřeny matematickými rovnicemi a mohou být konstruovány buď jako aditivní nebo multiplikativní.

Aditivní vazba vyjadřuje součet vlivů ukazatelů na vrcholový ukazatel. Platí, že:

$$\Delta x_{a_i} = \frac{\Delta a_i}{\sum a_i} \cdot \Delta a_x, \quad (2.26)$$

kde Δa_i je rozdíl hodnoty ukazatele i pro výchozí stav a rozdíl hodnoty i pro stav následující.

Multiplikativní vazba zachycuje součin vlivů ukazatelů na vrcholový ukazatel. Rozděluje se na čtyři základní metody, a to:

- metodu postupných změn,
- metodu rozkladu se zbytkem,
- logaritmickou metodu,
- funkcionální metodu.

Vzhledem k praktické části této práce se následující text bude věnovat metodě postupných změn a rozkladu rentability vlastního kapitálu.

Metoda postupných změn

Metoda postupných změn vyčísluje vliv ukazatele, na základě změny hodnoty jednoho z ukazatelů při nezměněných hodnotách ukazatelů ostatních. Jedná se o jednoduchou metodu, která je často využívána. Nevýhoda metody je závislost pořadí ukazatelů při výpočtu vlivu jednotlivých ukazatelů. Analýza ukazatelů se provádí pomocí následujících vzorců:

$$\Delta x = \Delta x_{a_1} + \Delta x_{a_2} + \Delta x_{a_3}, \quad (2.27)$$

$$\begin{aligned} \Delta x_{a_1} &= \Delta a_1 \cdot a_{2,0} \cdot a_{3,0} \cdot \frac{\Delta y_x}{\Delta x}, \\ \Delta x_{a_2} &= a_{1,1} \cdot \Delta a_2 \cdot a_{3,0} \cdot \frac{\Delta y_x}{\Delta x}, \\ \Delta x_{a_3} &= a_{1,1} \cdot a_{2,1} \cdot \Delta a_3 \cdot \frac{\Delta y_x}{\Delta x}, \end{aligned} \quad (2.28)$$

kde Δx je změna vlivu ukazatele x ; Δa_1 , Δa_2 , Δa_3 měří, o kolik procent se změní vrcholový ukazatel v důsledku změny 1., 2. a 3. vysvětlujícího ukazatele.

3 Charakteristika vybrané společnosti

V kapitole je popsána analyzovaná společnost, dále je provedena vertikální analýza aktiv a pasiv a horizontální analýza rozvahy a výkazu zisku a ztráty.

Vzhledem k žádosti majitele společnosti nebude uvedena konkrétní identifikace firmy.

3.1 Vznik a vývoj firmy

Firma byla založena 6. 4. 1993 v Bohumíně, kdy byl majiteli vydán živnostenský list na nákup a prodej zboží, včetně drůbeže. Firma se konkrétně zabývá nákupem a prodejem živé drůbeže a vajec, což je v současnosti středisko 1. V této činnosti si firma postupem času vydobyla pevnou pozici na trhu a distribuuje zboží v celém regionu Moravy a Čech.

Vydáním dalšího živnostenského oprávnění dne 1. 9. 2001 vzniklo nové středisko, dále označované jako středisko 2, a to pneuservis. Předmětem činnosti je prodej pneumatik a s tím spojené servisní služby. Od roku 2010 firma provádí opravy motorových vozidel a jejich příslušenství včetně geometrie.

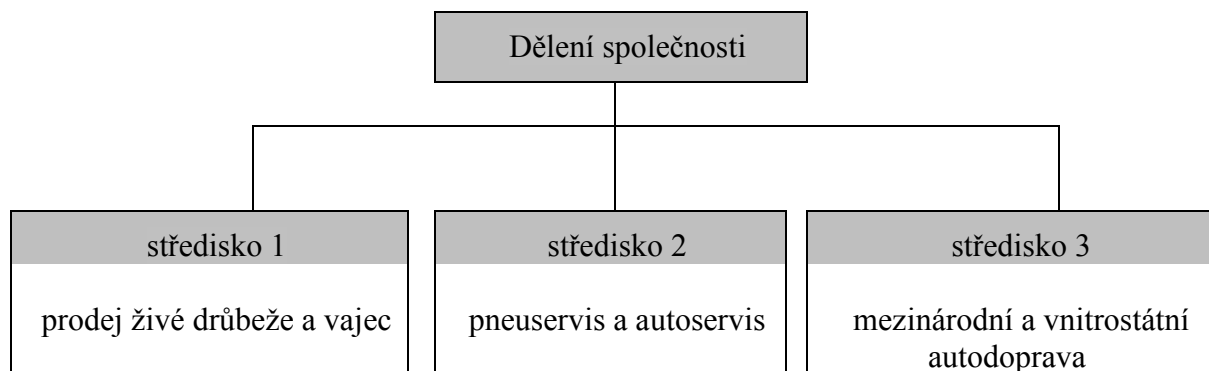
Dne 22. 6. 2006 byla vydána koncesní listina pro provozování mezinárodní a vnitrostátní autodopravy do 3,5 tuny a nad 3,5 tuny celkové hmotnosti vozidla. Tato činnost představuje v současnosti středisko 3. V době vydání koncesní listiny již firma disponovala dvěma vozidly nad 3,5 tuny a třemi vozidly do 3,5 tuny, což bylo mimo jiné podnětem vzniku autodopravy. Po vydání koncese byly dokoupeny další dva kamiony. Nicméně na odvětví autodopravy v roce 2008 dopadla finanční krize a toto středisko se dostalo do značné ztráty a následkem toho musely být oba kamiony prodány. Momentálně má firma tři nákladní vozidla, které mají oprávnění k autodopravě, převážně se však používají pro středisko 1 a činnost autodopravy je vykonávána jen příležitostně.

3.2 Vstupní informace

Vstupními informacemi k vytvoření praktické části této bakalářské práce jsou především finanční výkazy analyzované společnosti uvedené v Přílohách 1 a 2. Dále také data, které poskytla společnost na základě expertních odhadů pro vyčíslení vlivu středisek na vybrané ukazatele rentability celé společnosti, viz Přílohy 3 a 4.

Pro výpočty je tedy důležitou informací rozdělení firmy, viz Obrázek 3.1, která má nehomogenní strukturu činnosti, a to z toho důvodu, že hlavním cílem práce je, jak již bylo zmíněno, analýza rentability a vyčíslení vlivu středisek společnosti na vybrané ukazatele rentability.

Obrázek 3.1 Dělení společnosti

V Tabulce 3.1 jsou uvedena data, která slouží pro vytvoření bližší představy o vlivu středisek na společnost. Podíl středisek na aktivech se mění. V roce 2008 má největší podíl středisko 3 a v roce 2011 naopak středisko 1. Co se týká podílu na tržbách, tak má největší podíl středisko 1 a to ve všech analyzovaných letech. Středisko 2 má podíl na tržbách poměrně konstantní, až na poslední analyzovaný rok, kdy došlo k vyššímu nárůstu. Průběh vlivu střediska 3 na tržbách odpovídá vývoji tohoto střediska, kdy v roce 2010 došlo k nárůstu tržeb, který ovlivnily především tržby z prodeje dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, které představují prodej kamionů.

Tabulka 3.1 Podíl středisek na aktivech a tržbách společnosti

Podíl aktiv středisek na aktivech společnosti (A_n/A), kde n představuje střediska				
období	2008	2009	2010	2011
středisko 1	30%	45%	38%	43%
středisko 2	33%	30%	39%	40%
středisko 3	37%	25%	23%	17%

Podíl tržeb středisek na celkových tržbách (T_n/T), kde n představuje střediska				
období	2008	2009	2010	2011
středisko 1	59%	68%	64%	68%
středisko 2	18%	19%	21%	29%
středisko 3	23%	13%	15%	3%

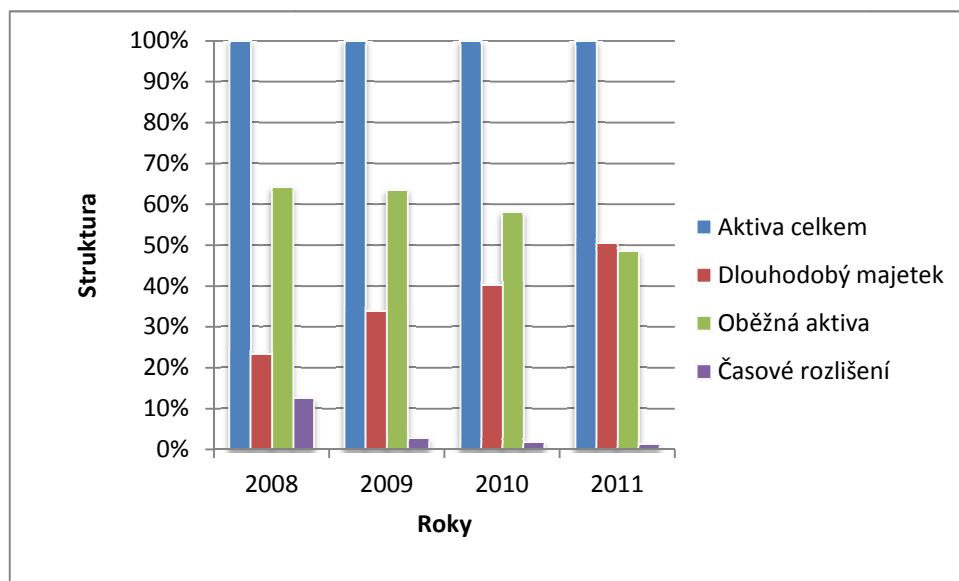
Zdroj: finanční výkazy společnosti, expertní odhady firmy, vlastní kalkulace

3.3 Vertikální analýza firmy

Pomocí výpočtů vertikální analýzy můžeme zkoumat vnitřní strukturu absolutních ukazatelů. Výpočet vertikální analýzy provedeme tak, že položky základních účetních výkazů v jednotlivých účetních obdobích vztahujeme k celkové bilanční sumě, viz Vzorec (2.3).

3.3.1 Struktura aktiv

Vertikální analýza aktiv naznačuje majetkovou strukturu firmy. Jak je vidět v Grafu 3.1, v prvních třech sledovaných obdobích převažují oběžná aktiva, nicméně růst dlouhodobého majetku je velký a v roce 2011 již oběžná aktiva převyšuje o 220 tis. Kč.

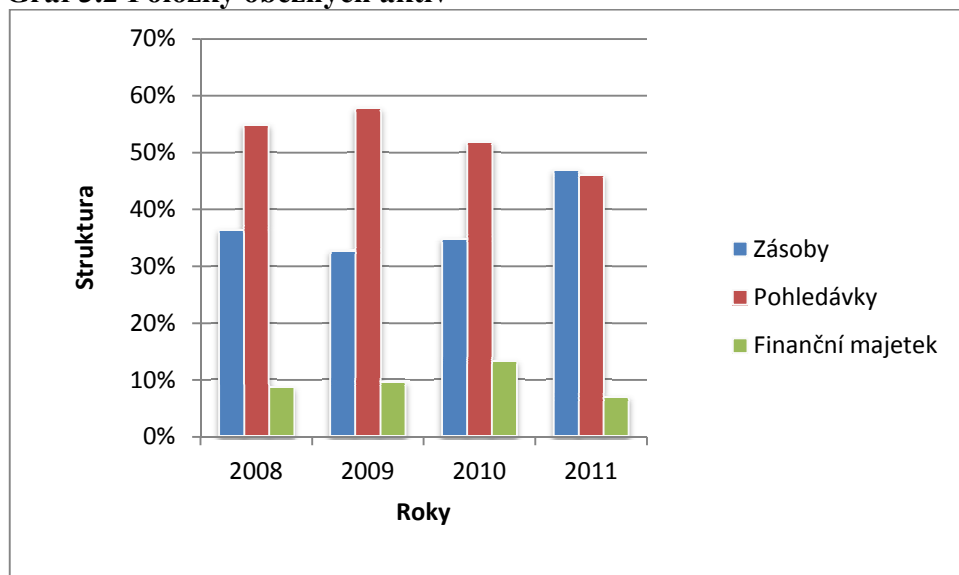
Graf 3.1 Struktura aktiv

Při podrobnějším hodnocení struktury dlouhodobého majetku je vidět, že růst poměru majetku ovlivňuje především položka samostatné movité věci a soubory movitých věcí. Nárůst této položky v roce 2009 způsobil především nákup automobilů, který je nezbytný pro činnost střediska 1 a nákup strojů v přibližné hodnotě 250 tis. Kč pro středisko 2.

V roce 2010 byl nárůst způsoben nákupem strojů, jako jsou například stroj na geometrii vozidla a na diagnostiku podvozku pro středisko 2. V následujícím roce došlo k dalšímu růstu, který byl způsoben nákupem nových nákladních automobilů a chladicího agregátu pro středisko 1.

Z Grafu 3.1 je zřejmé, že podíl oběžných aktiv v čase nepatrně klesá, v každém analyzovaném roce má vliv na tento pokles jiná položka, což je možno vidět v Grafu 3.2.

Graf 3.2 Položky oběžných aktiv

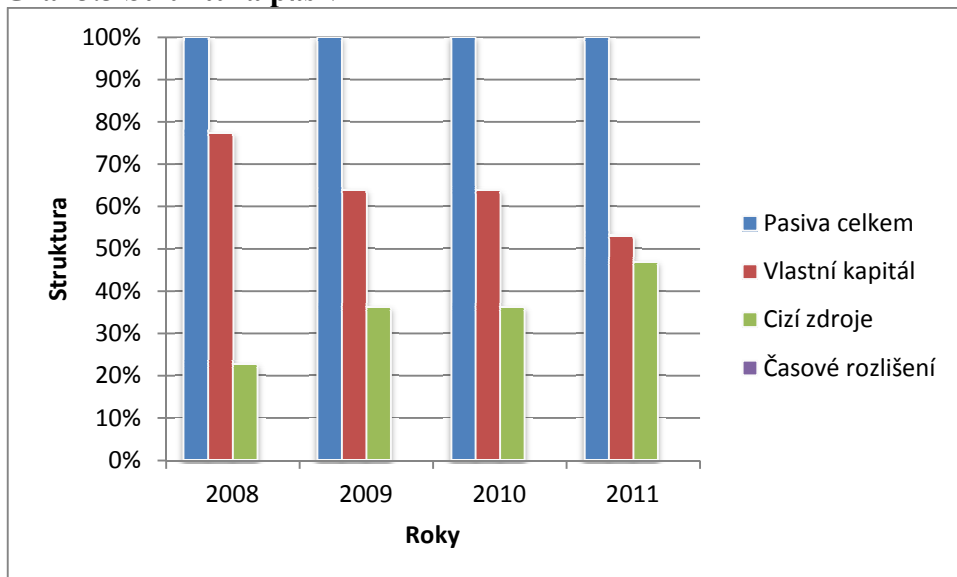

Ve sledovaných obdobích dochází k největším rozdílům u pohledávek, jejichž poměr v roce 2010 klesl oproti předchozímu roku o 6,52 p. b. a v roce 2011 o dalších 7,83 p. b. Jedná se především o pohledávky vzniklé z činnosti střediska 3.

3.3.2 Struktura pasiv

Pomocí vertikální analýzy pasiv zjišťujeme zdroje krytí majetku. Z Grafu 3.3 lze vyčíst, že ve sledovaném období klesá poměr vlastního kapitálu a naopak roste poměr cizích zdrojů a dlouhodobého majetku. Tento průběh odpovídá zlatému pravidlu financování, které říká, že dlouhodobý majetek by měl být kryt cizími zdroji a krátkodobý majetek zdroji vlastními.

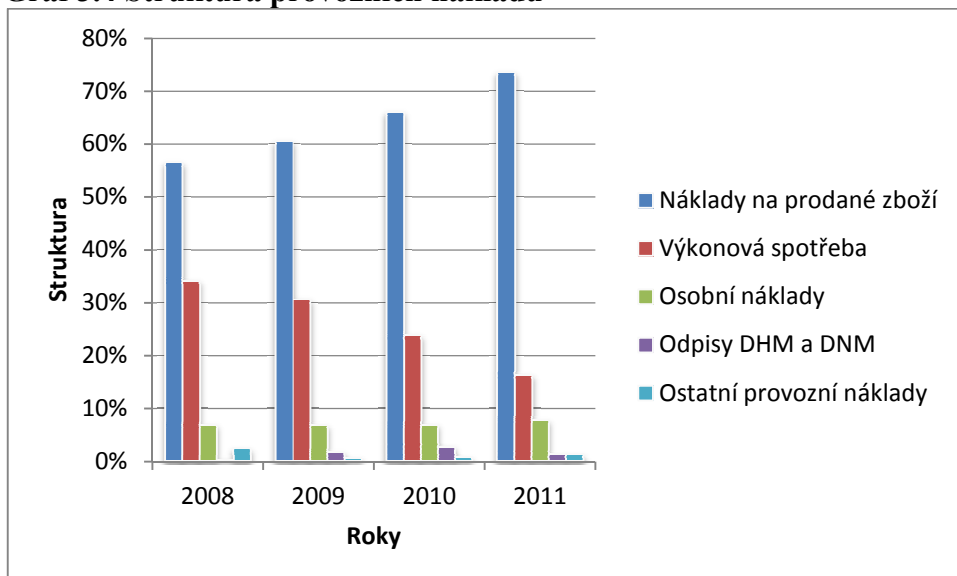
Graf 3.3 Struktura pasiv

3.3.3 Struktura nákladů a výnosů

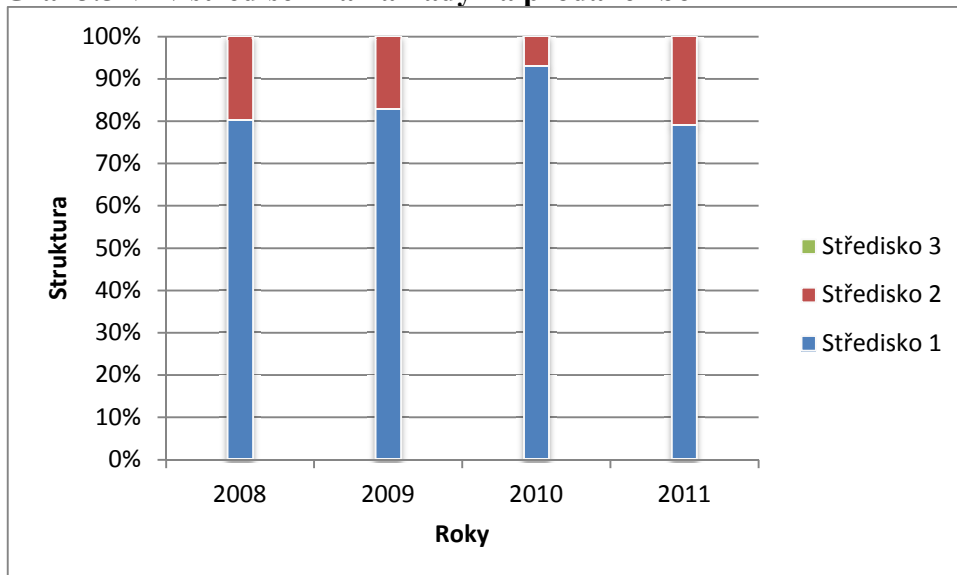
Ve všech analyzovaných obdobích rostou náklady na prodané zboží, což je způsobeno zvýšením prodeje zboží a také zvýšením nákladů na vstupy. Naopak výkonová spotřeba klesá, což je způsobeno omezováním činnosti střediska 3.

Graf 3.4 Struktura provozních nákladů

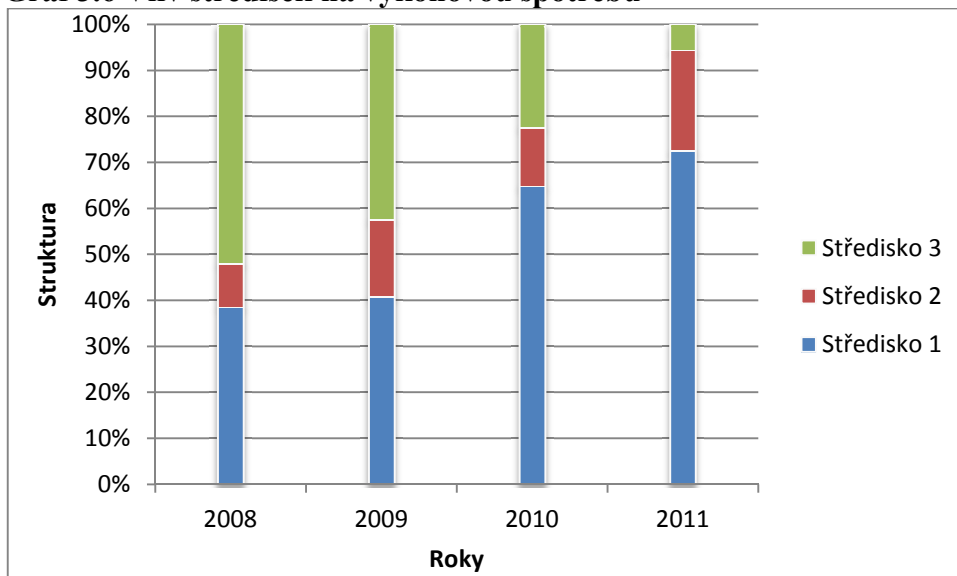
Největší vliv na náklady na prodané zboží má středisko 1, jak můžeme vidět v Grafu 3.5. Naopak středisko 3, vzhledem k jeho hlavní činnosti, nemá na náklady na prodané zboží vliv žádný.

Graf 3.5 Vliv středisek na náklady na prodané zboží

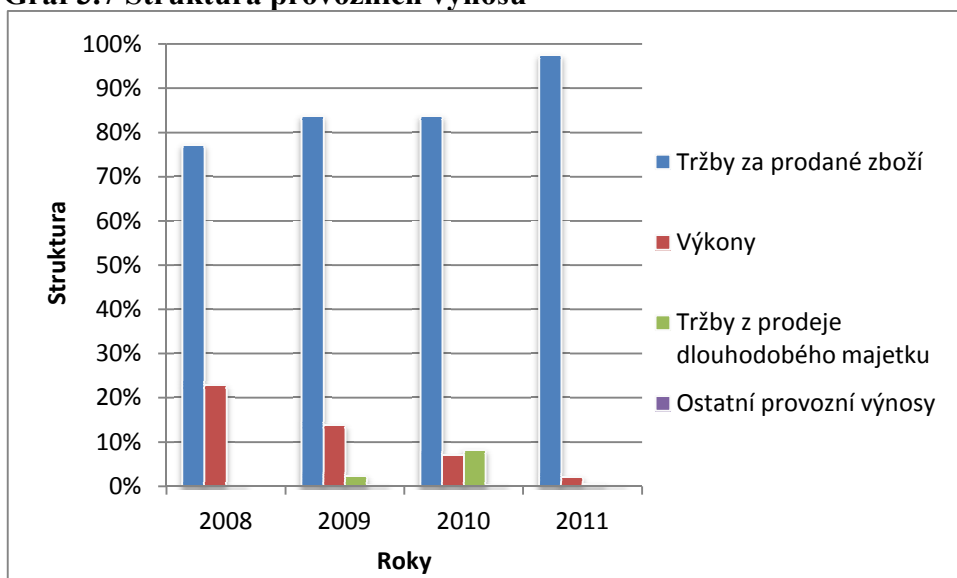
Pokles výkonové spotřeby nejvíce ovlivnilo středisko 3 a to z důvodu omezení činnosti tohoto střediska na minimum, viz Graf 3.6.

Graf 3.6 Vliv středisek na výkonovou spotřebu

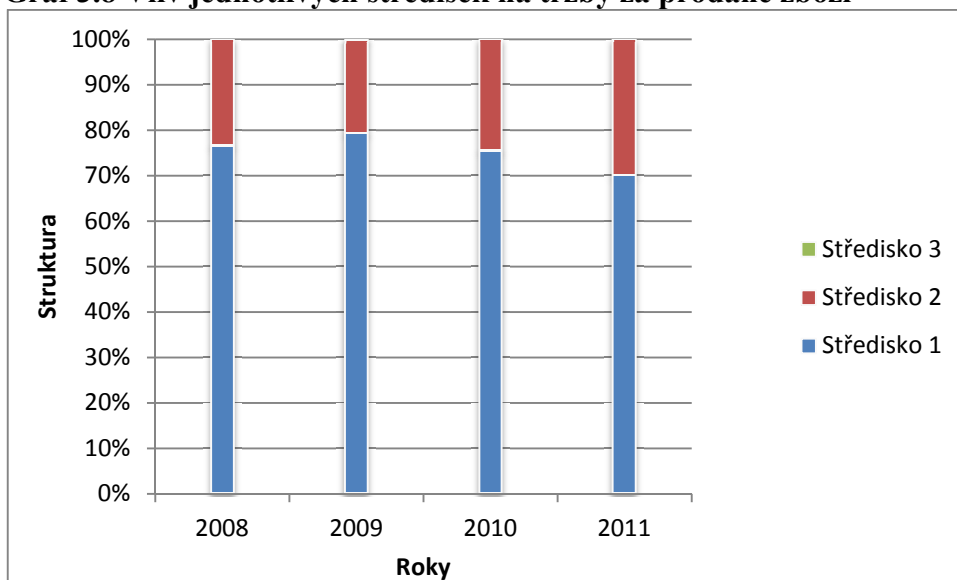
Nejvyšší položkou provozních výnosů jsou tržby za prodané zboží, které rostly v prvních dvou letech, v roce 2009 klesly o 1 191 tis. Kč a v roce 2011 opět vzrostly na 23 197 tis. Kč. Výkony, tak jako výkonová spotřeba klesaly ve všech sledovaných obdobích.

Graf 3.7 Struktura provozních výnosů

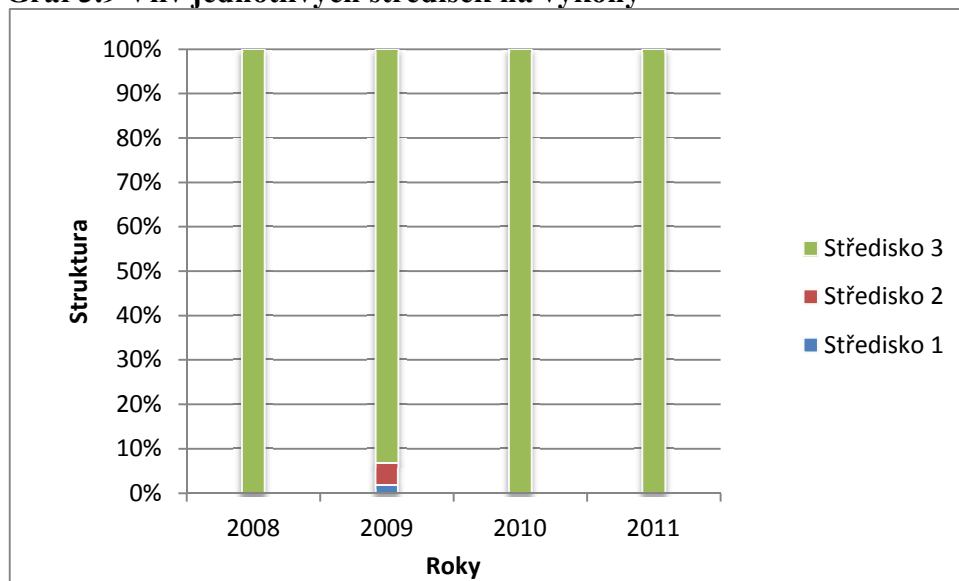
Změny v tržbách za zboží ovlivňuje v prvních třech letech především středisko 1 a růst v roce 2011 středisko 2. Pro upřesnění byla změna v roce 2011 za celou společnost + 3 270 tis. Kč a z toho se tržby ve středisku 1 zvýšily o 1 194 tis. Kč a ve středisku 2 se zvýšily o 2 076 tis. Kč, viz Graf 3.8.

Graf 3.8 Vliv jednotlivých středisek na tržby za prodané zboží

Průběh výkonů ovlivňuje středisko 3, u kterého výkony ve všech sledovaných obdobích klesají, viz Graf 3.7 a Graf 3.9.

Graf 3.9 Vliv jednotlivých středisek na výkony

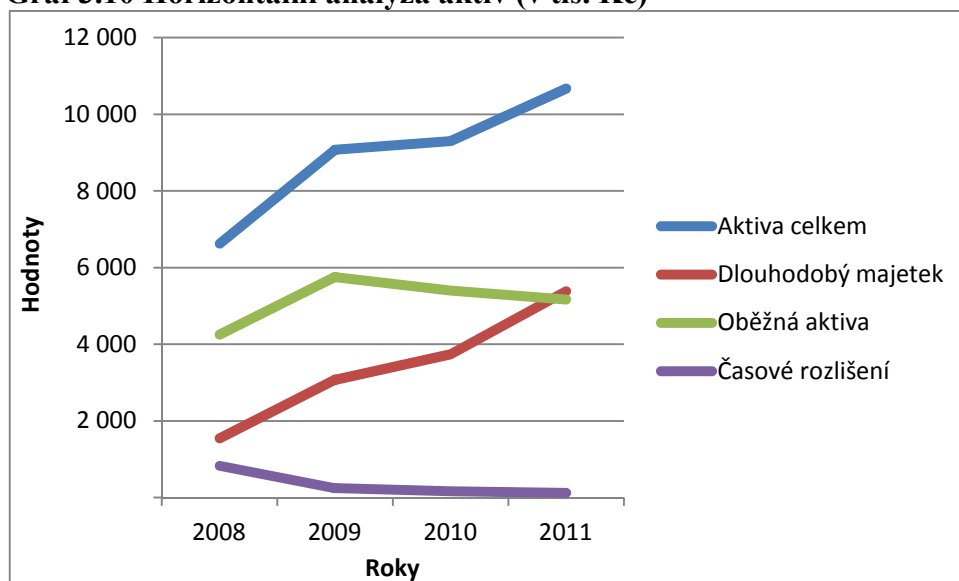
3.4 Horizontální analýza firmy

Podstatou horizontální analýzy je kvantifikování meziročních změn absolutních ukazatelů. U výpočtu je důležitá tvorba dostatečně dlouhých časových řad, aby nedošlo ke zkreslení výsledků. Pro potřeby této práce se bude pracovat s časovým horizontem 4 let.

3.4.1 Horizontální analýza aktiv

Z Grafu 3.10 vidíme, že celková aktiva ve všech analyzovaných obdobích rostla, taktéž jako dlouhodobý majetek. Růst dlouhodobého majetku byl způsoben především nákupem strojů pro modernizaci střediska 2 v roce 2010 a nákupem nových automobilů pro středisko 1.

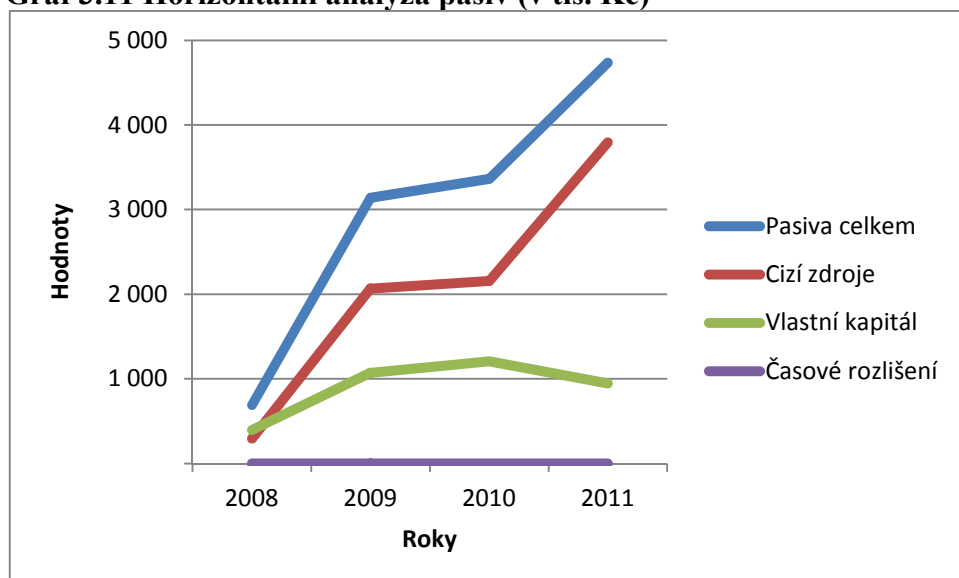
Graf 3.10 Horizontální analýza aktiv (v tis. Kč)

3.4.2 Horizontální analýza pasiv

Na vývoj pasiv má velký vliv růst cizích zdrojů, konkrétně to jsou dlouhodobé bankovní úvěry. V roce 2009 jsou to úvěry na nakoupené automobily a krátkodobý úvěr na pokrytí ztráty způsobené střediskem 3 a v roce 2011 úvěry na pořízení automobilů pro středisko 1.

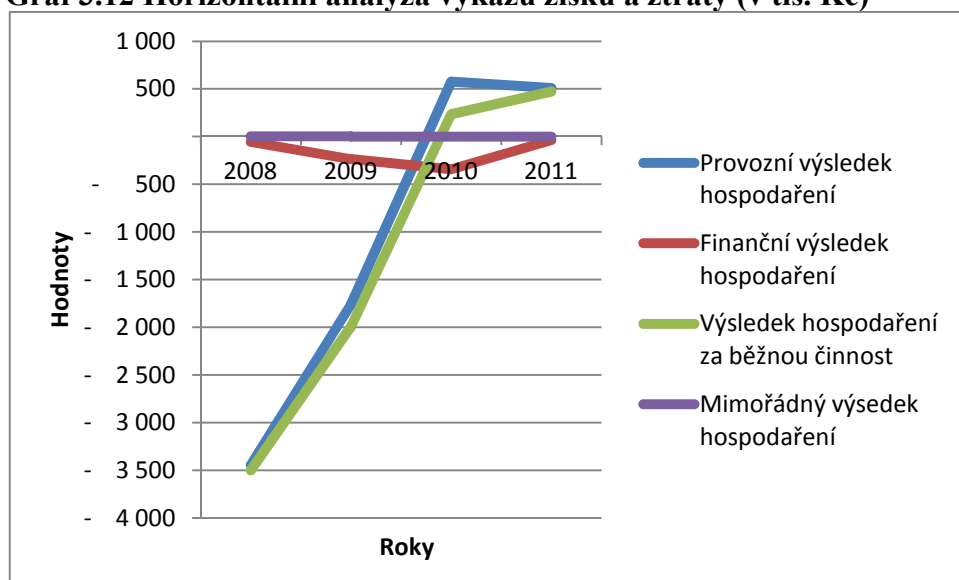
Graf 3.11 Horizontální analýza pasiv (v tis. Kč)

3.4.3 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty

Z analýzy výkazu zisku a ztráty je vidět, že provozní výsledek hospodaření a výsledek hospodaření za běžnou činnost mají téměř stejný průběh. V roce 2008 se firma dostala do velké ztráty, kterou postupně v dalších sledovaných obdobích snižovala. Detailnější analýza příčin a vlivů změn ve výsledcích je provedena v následující kapitole.

Graf 3.12 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty (v tis. Kč)

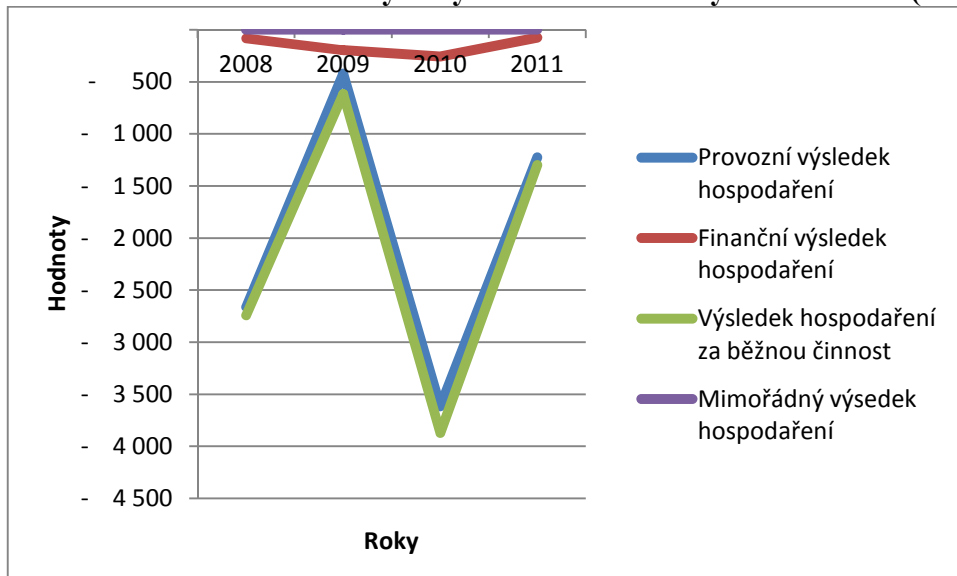

U střediska 1 je provozní výsledek hospodaření i výsledek hospodaření za běžnou činnost ztrátový. Nejnižší výsledek byl způsoben především snížením obchodní marže

z 3 324 tis. Kč na 960 tis. Kč a poklesem přidané hodnoty z 53 tis. Kč na - 2 559 tis. Kč v roce 2010.

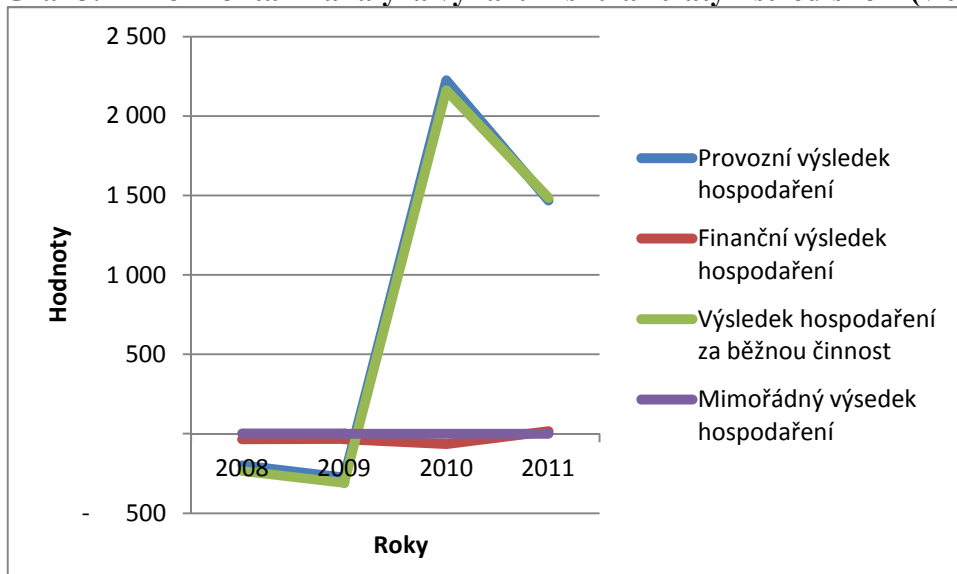
Další rok stoupla obchodní marže o 1 773 tis. Kč, stejně tak vzrostla i přidaná hodnota, která stoupla o 2 550 tis. Kč, tento vývoj měl vliv i na růst výsledku hospodaření. Průběh výsledků hospodaření způsobuje především prodej nosných slepic, jejichž produktivita je 2 – 3 roky.

Graf 3.13 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty - středisko 1 (v tis. Kč)

Ve středisku 2 je průběh odlišný. Vysoký růst provozního výsledku hospodaření a výsledku hospodaření za běžnou činnost je způsoben zvýšením přidané hodnoty, neboť došlo k výhodnému nákupu pneumatik, na kterých měla firma vysokou marži.

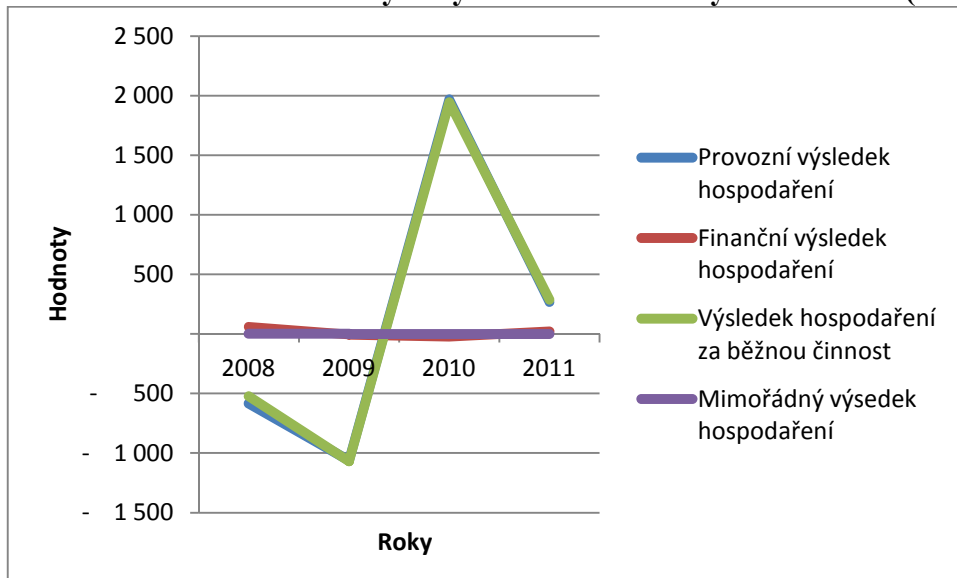
Graf 3.14 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty - středisko 2 (v tis. Kč)

U střediska 3 je důležité zdůraznit, že zisk, který vznikl v roce 2010, byl způsoben položkou tržby z prodeje dlouhodobého majetku, kdy došlo k prodeji kamionů.

Na ztrátu v roce 2008 a 2009 měla bezpochyby vliv finanční krize, kdy ve středisku došlo k druhotné platební neschopnosti, jejímž následkem se dostalo do tak velké ztráty, že společnost byla nucena kamiony prodat. Od prodeje se firma zabývá autodopravou pouze okrajově.

Graf 3.15 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty. Středisko 3 (v tis. Kč)

4 Zhodnocení výkonnosti podniku v oblasti rentability

Cílem této kapitoly je zhodnocení rentability společnosti v letech 2008 – 2011, dále je proveden pyramidový rozklad rentability vlastního kapitálu pomocí metody postupných změn a srovnání společnosti s odvětvím a konkurencí. K výpočtům jsou použita data z hlavních účetních výkazů, kompletní výpočty jsou uvedeny v Přílohách 3 a 4.

Pro přesnější vyčíslení vlivu jednotlivých středisek jsou použita přibližná data sestavená na základě konzultace s pracovníky managementu společnosti. Je však nutné zdůraznit, že nejde o přesné údaje, ale pouze o odhady, jelikož firma ve svých výkazech položky jednotlivých středisek nerozlišuje. Nicméně, jak již bylo uvedeno, data jednotlivých středisek byla zjištěna na základě konzultací s expertními pracovníky firmy a jejich reálná vypovídací schopnost pro účely analýzy rentability by tak měla být dostatečná.

4.1 Rentabilita vybraných ukazatelů a srovnání s odvětvím a konkurencí

V této kapitole bude provedena analýza vybraných ukazatelů rentability jak celé společnosti, tak jednotlivých středisek pomocí vážených průměrů. Vybrané ukazatele budou srovnány s odvětvím popřípadě s konkurencí.

V rámci výpočtu jsou vždy uvedeny vážené průměry středisek na vybrané ukazatele rentability společnosti, ze kterých vyplývá, jak velký vliv má každé středisko na velikost ukazatelů. Pro získání těchto vážených průměrů bylo nejprve nutné vypočítat rentability za jednotlivá střediska samostatně, a následně každý ukazatel vynásobit váhou středisek w . Výpočty vážených průměrů jsou uvedené v tabulkách výpočtu ukazatelů rentabilit jednotlivých středisek v Příloze 4.

Srovnání výsledků celé společnosti s odvětvím a konkurencí není možné, a to z toho důvodu, že ji nelze zařadit do jednoho odvětví. Proto se budou porovnávat výsledky rentabilit jednotlivých středisek.

Činnost střediska 1 je atypická a srovnání s odvětvím zde také není možné. Připadalo by v úvahu srovnání a konkurencí, nicméně její účetní data nejsou k dispozici.

Středisko 2 nebylo vhodné zařadit do odvětví podle klasifikace CZ – NACE Ministerstva průmyslu a obchodu, neboť odvětví, jejichž data jsou k dispozici, neodpovídala činnosti střediska. A tak jsou jeho výsledky srovnány s firmou K&K PNEU s.r.o., která také provozuje pneuservis ve stejném regionu. Jde však o velkou firmu, která má síť provozoven nejen v České republice.

Středisko 3 se podle klasifikace CZ – NACE Ministerstva průmyslu a obchodu řadí mezi pozemní a potrubní dopravu a s tímto odvětvím je také porovnáno.

Porovnání výsledků je provedeno v rámci vybraných ukazatelů rentability.

4.1.1 Rentabilita aktiv (ROA)

Rentabilita aktiv slouží k hodnocení celkové výnosnosti kapitálu bez ohledu na zdroj financování. V Tabulce 4.1 jsou uvedena vstupní data a výsledná ROA za společnost spolu s váženými průměry vlivu jednotlivých středisek na celou společnost. Výpočet ROA je proveden pomocí vzorce (2.4). Výpočty ukazatele pro jednotlivá střediska jsou uvedena v Příloze 4.

Tabulka 4.1 Rentabilita aktiv (v tis. Kč)

	2008	2009	2010	2011
EBIT	-3 459	-1 880	423	601
Aktiva	6 769	9 073	9 296	10 672
ROA	-51,10%	-20,72%	4,55%	5,63%
vážený průměr ROA – středisko 1	-40,15%	-5,96%	-39,92%	-11,09%
vážený průměr ROA – středisko 2	-3,35%	-3,15%	23,48%	14,03%
vážený průměr ROA – středisko 3	-7,59%	-11,61%	20,99%	2,69%
$w_n = A_n/A$, A_n = aktiva jednotlivých středisek, A = celková aktiva				

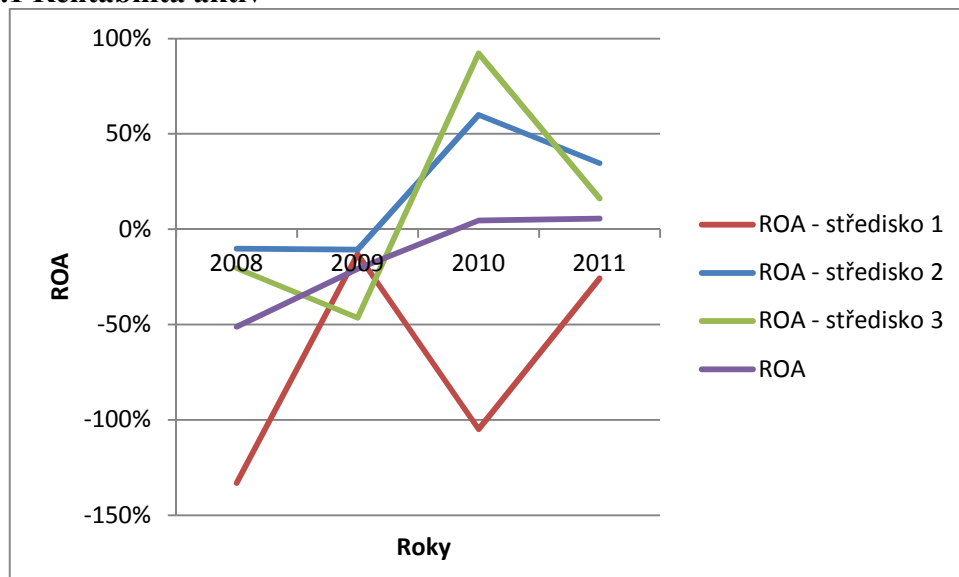
V roce 2008 byla každá 1 Kč vloženého kapitálu znehodnocena o 0,51 Kč. Příčinou mohl být vliv světové hospodářské krize. Oproti roku 2007 firmě poklesla aktiva o 915 tis. Kč a EBIT o 3 005 tis. Kč. Největší vliv na ROA v roce 2008 mělo středisko 1, kdy náklady na prodané zboží převyšovaly výnosy přibližně o 2 500 tis. Kč.

V roce 2009 došlo ke zvýšení rentability aktiv o 30,38 p.b., již tedy nedocházelo k tak vysokému znehodnocování vloženého kapitálu jako v předchozím roce. Nejhorší výsledky vykazovalo středisko 3.

V roce 2010 je již společnost rentabilní a každou 1 Kč vloženého kapitálu zhodnocuje o 0,04 Kč. Nejlepšího výsledku dosahovalo středisko 2, u kterého, oproti předchozímu roku, klesly náklady o 1 278 tis. Kč zatím, co výnosy zůstaly téměř stejné, dostalo se tedy do zisku. Důvodem byl výhodný nákup pneumatik. Středisko 3 bylo taky ziskové a to vlivem navýšení tržeb z prodeje dlouhodobého hmotného majetku, který představoval prodej kamionu. V případě, kdyby tržby z prodeje dlouhodobého hmotného majetku nebyly brány v potaz, byla by výsledná rentabilita za toto středisko přibližně - 2 % a rentabilita za celou společnost by klesla na přibližnou hodnotu - 17 %. Firma by pravděpodobně neměla dostatek finančních prostředků, a proto byla nucena kamiony prodat, aby neohrozila existenci celé společnosti.

V roce 2011 rentabilita aktiv stoupla o 1,08 p. b. Nejlepšího výsledku k vazbě na celkovou rentabilitu aktiv dosahovalo opět středisko 2. Ve středisku 1 však také došlo ke zvýšení. Hlavním důvodem bylo zvýšení zisku.

Graf 4.1 Rentabilita aktiv

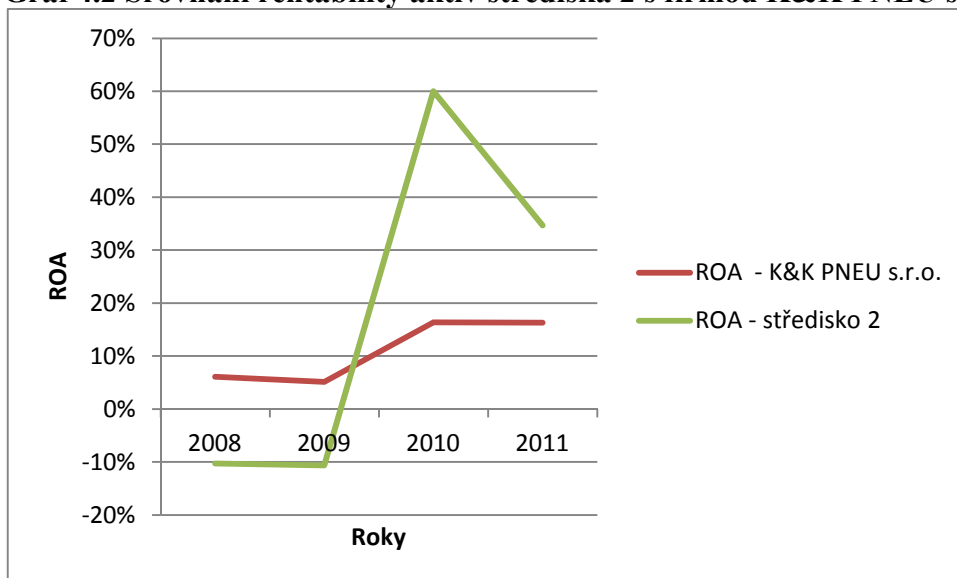
Při srovnání výsledků ROA střediska 2 s K&K PNEU s.r.o. je vidět, že výsledky konkurence nejsou tak skokové jako u střediska 2. Vývoj ukazatelů, u obou společností, má podobný trend především v roce 2009 – 2010, kdy došlo k poměrně velkému nárůstu ROA. Jak je vidět z Grafu 4.2 celková shoda mezi ukazateli rentability aktiv během celého analyzovaného období je jen nepatrná, kromě již zmíněného nárůstu. Důvodem může být velikost firmy K&K PNEU s.r.o. a její pozice na trhu, kdy jsou výsledky stabilnější, neboť nemá jen jednu provozovnu a tak může pravděpodobně lépe rozložit své náklady.

Vysoký nárůst ukazatele u střediska 2 byl způsoben snížením nákladů na prodané zboží, jelikož došlo pravděpodobně k výhodné koupi levných pneumatik, které firma mohla prodávat za vyšší cenu.

Tabulka 4.2 Srovnání rentability aktiv střediska 2 s firmou K&K PNEU s.r.o.

	2008	2009	2010	2011
ROA - K&K PNEU s.r.o.	6,06%	5,12%	16,36%	16,30%
ROA - středisko 2	-10,29%	-10,66%	59,97%	34,67%

Graf 4.2 Srovnání rentability aktiv střediska 2 s firmou K&K PNEU s.r.o.

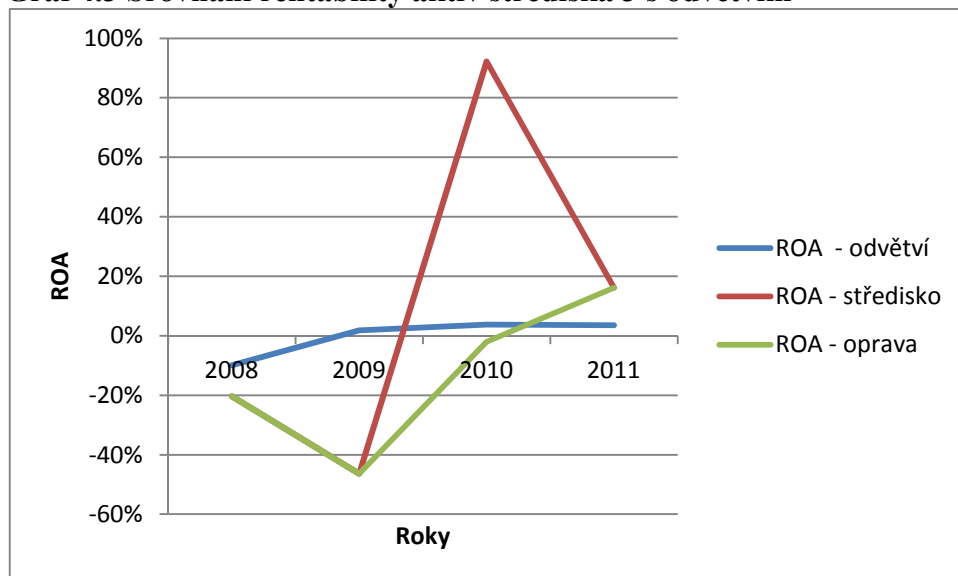
Výsledky ROA střediska 3 a odvětví jsou také odlišné, viz Tabulka 4.3. V roce 2008 v hodnotách za odvětví došlo oproti předchozímu roku k poklesu ukazatele, podobný průběh mělo pravděpodobně i středisko 3, ale v následujícím roce se již hodnoty ukazatele v odvětví zvýšily, nicméně u analyzované společnosti naopak ještě více klesly. Tento průběh ukazatele byl způsoben poklesem tržeb za služby. Důvodem může být omezení zakázek firmou a to z důvodu nedostatku finančních prostředků na náklady za poskytované služby, kterými jsou například palivo a mýtné.

V roce 2010 má středisko hodnotu rentability vysoce nad průměrnou hodnotou odvětví, nicméně je to způsobeno prodejem kamionu, kdyby k prodeji nedošlo a tržby z prodeje dlouhodobého hmotného majetku by se nebraly v úvahu, rentabilita střediska by dosahovala přibližné hodnoty - 2 %, viz Graf 4.3 ROA - oprava. Ale v tomto roce došlo k propadu rentability i u střediska 1 a firma pravděpodobně potřebovala prostředky na financování chodu dalších středisek a tak musela přistoupit k prodeji.

Tabulka 4.3 Srovnání rentability aktiv střediska 3 s odvětvím

	2007	2008	2009	2010	2011
ROA - odvětví	-7,74%	-9,92%	1,81%	3,71%	3,55%
ROA - středisko	-	-20,39%	-46,41%	92,20%	16,12%

Graf 4.3 Srovnání rentability aktiv střediska 3 s odvětvím

4.1.2 Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

Pomocí rentability vlastního kapitálu hodnotíme celkovou výnosnost vloženého kapitálu akcionáři či vlastníky do podniku. Výpočet je proveden pomocí vzorce (2.6). Vstupní údaje a výsledky jsou uvedeny v Tabulce 4.2. Výpočty ukazatele pro jednotlivá střediska jsou uvedeny v Příloze 4.

Tabulka 4.4 Rentabilita vlastního kapitálu (v tis. Kč)

	2008	2009	2010	2011
EAT	-3 502	-1 995	234	473
Vlastní kapitál	5 261	5 795	5 928	5 667
ROE	-66,57%	-34,43%	3,95%	8,35%
Vážený průměr ROE - středisko 1	-52,14%	-10,66%	-65,32%	-22,92%
Vážený průměr ROE - středisko 2	-4,47%	-5,33%	36,45%	26,20%
Vážený průměr ROE - středisko 3	-9,96%	-18,43%	32,81%	5,06%
$w_n = VK_n / VK$, VK_n = vlastní kapitál jednotlivých středisek, VK = celkový vlastní kapitál				

Rentabilita vlastního kapitálu má podobný průběh jako rentabilita aktiv, v prvním sledovaném období je velice nízká a v dalších letech má rostoucí charakter. Na změny ROE má ve všech sledovaných obdobích vliv především EAT, který se zvyšoval, na rozdíl od vlastního kapitálu u kterého nebyl průběh tak skokový.

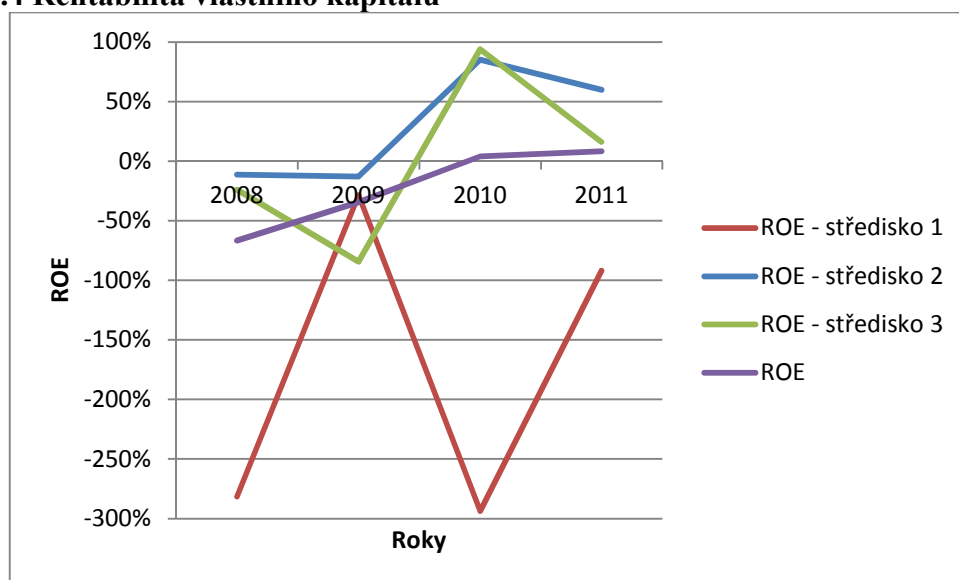
V roce 2008 měl EAT nejnižší hodnotu, důvodem bylo prudké zvýšení výkonové spotřeby, kdy oproti roku 2007 stoupla o 5 199 tis. Kč a také růst ostatních provozních nákladů z 58 tis. Kč na 676 tis. Kč. Nejnižší výsledek hospodaření za účetní období mělo středisko 1 a to - 2 743 tis. Kč, tržby za prodané zboží sice převyšovaly náklady vynaložené na toto zboží, ale výkonová spotřeba byla příliš vysoká. U střediska 2 byl výsledek hospodaření za účetní období - 235 tis. Kč, tržby opět převyšovaly náklady na prodané zboží, ale obchodní marže nebyla schopna pokrýt výkonovou spotřebu a osobní náklady. U střediska 3 byl výsledek hospodaření za účetní období - 524 tis. Kč, přidaná hodnota nebyla tak vysoká, aby pokryla osobní náklady a ostatní provozní náklady.

V roce 2009 došlo ke zvýšení ROE o 32,14 p. b., hlavním důvodem bylo snížení EATu z - 3 502 tis. Kč na - 1 995 tis. Kč, které způsobilo zvýšení tržeb za prodej zboží o 1 651 tis. Kč. Při prakticky stejných nákladech, také došlo ke zvýšení položky tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu o 565 tis. Kč. Na tomto výsledku mělo, oproti předchozímu roku, největší pozitivní vliv středisko 1, u kterého stoupl výsledek hospodaření za účetní období z - 2 743 tis. Kč na - 618 tis. Kč a došlo k růstu vlastního kapitálu z 974 tis. Kč na 2 167 tis. Kč. U střediska 2 se výsledek hospodaření propadl z - 199 tis. Kč na - 275 tis. Kč. U střediska 3 se ztráta zvýšila na - 1 068 tis. Kč, důvodem byl pokles přidané hodnoty z 672 tis. Kč na - 227 tis. Kč, kdy výše nákladů zůstala téměř stejná.

V roce 2010 nastal značný nárůst výsledku hospodaření za běžnou činnost a to z hodnoty - 1 995 tis. Kč na 234 tis. Kč. Největší podíl na tomto zvýšení měly tržby z prodeje dlouhodobého majetku, které činily 1 955 tis. Kč. Jednalo se o prodej majetku střediska 3, který vedl k nárůstu výsledku hospodaření u tohoto střediska na 1 945 tis. Kč. K velkému poklesu výsledku hospodaření však došlo u střediska 1, obchodní marže klesla z 3 324 tis. Kč na 960 tis. Kč a výsledek hospodaření klesl z - 618 tis. Kč na - 3 872 tis. Kč. Došlo také k poklesu vlastního kapitálu střediska z 2 167 tis. Kč na 1 319 tis. Kč. Pokles u tohoto střediska a nerentabilita střediska 3 vedla k prodeji kamionu, jinak by dále nebyla firma schopna fungovat. Středisko 2 v tomto roce přispělo ke kladnému výsledku hospodaření velkým dílem, neboť vlastní kapitál byl u toho střediska 2 538 tis. Kč a EAT měl hodnotu 2 161 tis. Kč a ROE za toto středisko bylo 85,15 %, viz Příloha 4.

V roce 2011 došlo k růstu výsledku hospodaření na 473 tis. Kč, hlavním důvodem byl nárůst tržeb za prodej zboží o 3 270 tis. Kč a mírný pokles vlastního kapitálu na 5 667 tis. Kč, což mělo za následek zvýšení rentability o 4,4 p. b. V roce 2011 je obchodní marže společnosti 6 126 tis. Kč, tento výsledek se již přibližuje obchodní marži, které dosahovala společnost před hospodářskou krizí v roce 2007.

Graf 4.4 Rentabilita vlastního kapitálu

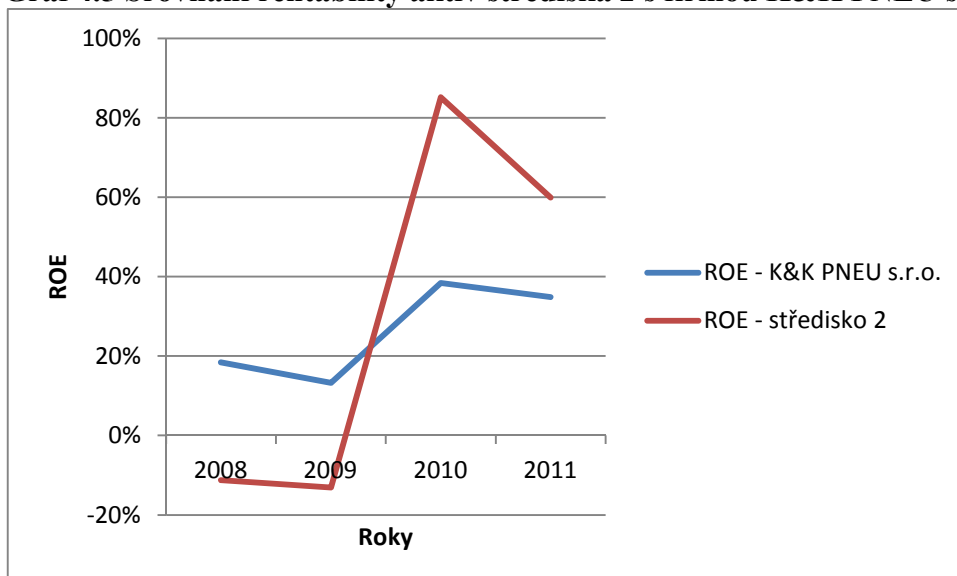

U střediska 2 má rentabilita vlastního kapitálu podobný trend jako u konkurenční firmy, kdy v roce 2010 vzrostl a v roce 2011 došlo k poklesu jak u střediska 2, tak u firmy K&K PNEU s.r.o. Opět měl na tento výsledek vliv nárůst zisku jako u rentability aktiv.

Tabulka 4.5 Srovnání rentability vlastního kapitálu střediska 2 s K&K PNEU s.r.o.

	2008	2009	2010	2011
ROE - K&K PNEU s.r.o.	18,43%	13,26%	38,39%	34,87%
ROE - středisko 2	-11,21%	-13,08%	85,15%	59,93%

Graf 4.5 Srovnání rentability aktiv střediska 2 s firmou K&K PNEU s.r.o.

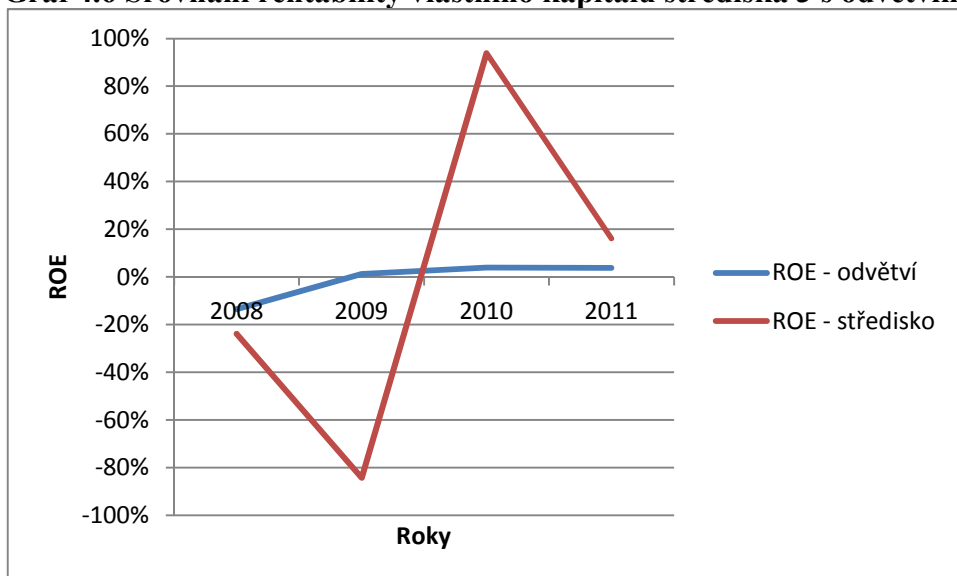

Jak u střediska 3, tak v odvětví je v roce 2008 zaznamenán pokles ukazatele, i když se v dalších letech hodnoty v odvětví zvyšují, u střediska je průběh odlišný a naopak hodnoty klesají. Důvody jsou stejné jako u srovnání rentability aktiv, protože změny tohoto ukazatele způsobuje především zisk, kdy firma omezovala svou činnost kvůli nedostatku peněžních prostředků.

Tabulka 4.6 Srovnání rentability vlastního kapitálu střediska 3 s odvětvím

	2007	2008	2009	2010	2011
ROE - odvětví	-11,92%	-13,60%	1,22%	3,91%	3,81%
ROE - středisko	-	-23,93%	-84,36%	93,92%	16,16%

Graf 4.6 Srovnání rentability vlastního kapitálu střediska 3 s odvětvím

4.1.3 Rentabilita dlouhodobých zdrojů (ROCE)

Pomocí rentability dlouhodobých zdrojů hodnotíme dlouhodobé investování na základě určení výnosnosti vlastního kapitálu spojeného s dlouhodobými zdroji. K výpočtu slouží vzorec (2.7) a vstupní data s výsledky výpočtu jsou uvedeny v Tabulce 4.3. Výpočty ukazatele pro jednotlivá střediska jsou uvedena v Příloze 4.

Tabulka 4.7 Rentabilita dlouhodobých zdrojů (v tis. Kč)

	2008	2009	2010	2011
EBIT	-3 459	-1 880	423	601
Vlastní kapitál	5 261	5 795	5 928	5 667
Dl. závazky	496	1 496	1 214	1 654
ROCE	-60,08%	-25,79%	5,92%	8,21%
Vážený průměr ROCE - středisko 1	-47,21%	-7,42%	-51,96%	-16,16%
Vážený průměr ROCE - středisko 2	-3,94%	-3,92%	30,57%	20,45%
Vážený průměr ROCE - středisko 3	-8,93%	-14,44%	27,32%	3,92%

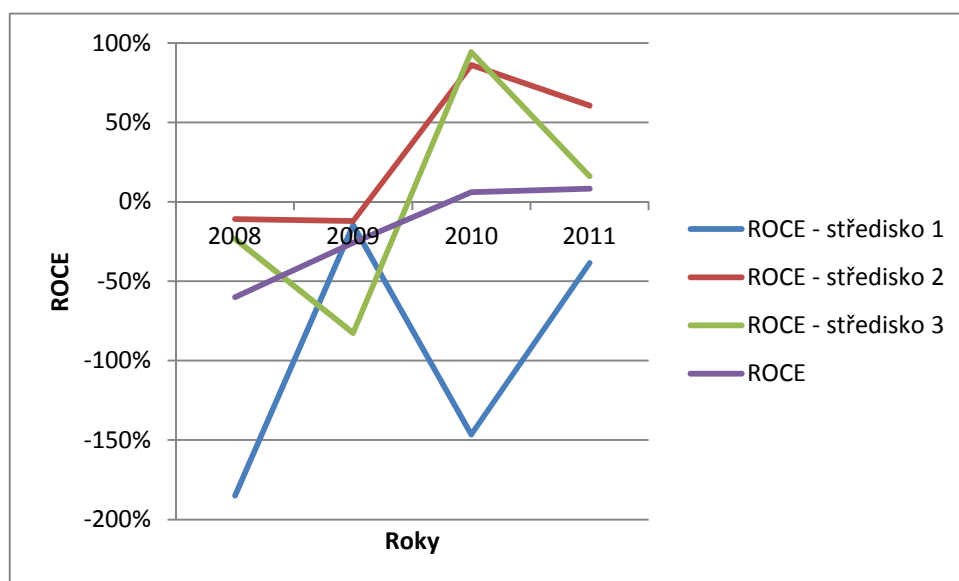
$w_n = VK_1 + dl. \text{ závazky}_n / VK + dl. \text{ závazky}$, VK_n = vlastní kapitál jednotlivých středisek,
dl. závazky_n = dlouhodobé závazky jednotlivých středisek, VK = vlastní kapitál společnosti

V rámci analyzovaného období měla rentabilita dlouhodobých zdrojů společnosti rostoucí charakter. Nejlepšího výsledku společnost dosáhla v roce 2011, kdy byla hodnota ukazatele 8,21 %. Tento výsledek způsobil především nárůst EBITu. Vlastní kapitál sice poklesl oproti předchozímu období, ale zvýšily se dlouhodobé závazky a tak tyto dvě položky měly neparný vliv na změnu ukazatele oproti předchozímu období. V roce 2011 mělo tedy na výsledek ukazatele největší vliv středisko 2, především díky EBITu, který mělo oproti ostatním střediskům vysoký.

Naopak nejhorší výsledek tohoto ukazatele byl v roce 2008. Nízkou hodnotu ukazatele zapříčinil EBIT, na kterém mělo největší podíl především středisko 1.

V roce 2009 nárůst ukazatele oproti předchozímu roku ovlivnilo především středisko 1, u kterého se EBIT zvýšil z - 3 711 tis. Kč na - 1 183 tis. Kč. V roce 2010 došlo naopak u střediska 1 k velkému poklesu zisku a tak toto středisko ovlivnilo ukazatel negativně, i když se celková hodnota ukazatele zvýšila díky nárůstu zisku u střediska 2 a 3.

Graf 4.7 Rentabilita dlouhodobých zdrojů

4.1.4 Rentabilita tržeb (ROS)

Rentabilita tržeb slouží ke zhodnocení schopnosti podniku dosahovat zisk při dané výši tržeb. Vyjadřuje tedy množství zisku v Kč na 1 Kč tržeb. Výpočet je proveden pomocí vzorce (2.8) a vstupní data s výsledky jsou uvedeny v Tabulce 4.4. Výpočty ukazatele pro jednotlivá střediska jsou uvedena v Příloze 4.

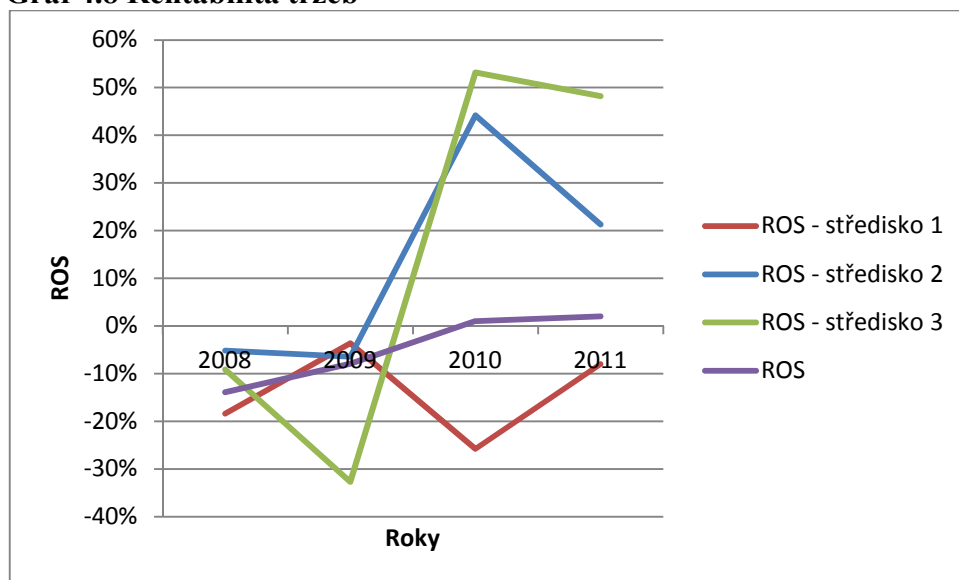
Tabulka 4.8 Rentabilita tržeb (v tis. Kč)

	2008	2009	2010	2011
EBIT	-3459	-1880	423	601
celkové tržby	25228	25158	23544	23792
ROS - provozní	-13,71%	-7,47%	1,80%	2,53%
Vážený průměr - středisko 1	-10,77%	-2,15%	-15,76%	-4,97%
Vážený průměr - středisko 2	-0,90%	-1,14%	9,27%	6,29%
Vážený průměr - středisko 3	-2,04%	-4,19%	8,29%	1,21%
$w_n = \text{celkové tržby}_n / \text{celkové tržby}$, celkové tržby_n = tržby jednotlivých středisek				

Během všech analyzovaných let nedocházelo u společnosti k velkým výkyvům u tržeb, ale u zisku před zdaněním, jak je vidět v Tabulce 4.4. Nejvyšší rentabilitu tržeb měla firma v roce 2011, tento výsledek byl způsoben, tak jako v roce 2010, především velkým zvýšením zisku před zdaněním, který je shodný jako zisk po zdanění, neboť v důsledku uplatnění ztrát z minulých let byl základ daně roven nule a tudíž nebyla účtována žádná daň. V roce 2010 i 2011 se na tomto výsledku pozitivně projevil středisko 2, u kterého došlo k meziročnímu navýšení EBITu v roce 2010 o 1 852 tis. Kč a nárůst tržeb 553 tis. Kč. V roce 2011 sice u

střediska 2 poklesl EBIT, ale nárůst tržeb byl 2 076 tis. Kč. Podprůměrný výsledek v roce 2008 způsobilo především středisko 1, u kterého byla výše tržeb nejnižší ze všech analyzovaných období, tak jako výše zisku před zdaněním. Vysokou hodnotu rentability tržeb v roce 2010 u střediska 3, viz Graf 4.8, způsobily tržby z prodeje dlouhodobého hmotného majetku zmiňovaného výše.

Graf 4.8 Rentabilita tržeb

4.1.5 Rentabilita nákladů

Rentabilita nákladů je využívána jako doplňkový ukazatel rentability tržeb. Vyjadřuje kolik Kč čistého zisku vydělá podnik vložením 1 Kč nákladů. Vstupní data pro výpočet i s výsledky jsou uvedena v Tabulce 4.5. Výpočet byl proveden pomocí vzorce (2.9). Výpočty ukazatele pro jednotlivá střediska jsou uvedena v Příloze 4.

Tabulka 4.9 Rentabilita nákladů (v tis. Kč)

	2008	2009	2010	2011
EAT	-3 502	-1 995	234	473
Celkové náklady	28 710	26 804	22 672	23 199
ROC	-12,20%	-7,44%	1,03%	2,04%
vážený průměr ROC - středisko 1	-9,55%	-2,31%	-17,08%	-5,60%
vážený průměr ROC - středisko 2	-0,82%	-1,15%	9,53%	6,40%
vážený průměr ROC - středisko 3	-1,83%	-3,98%	8,58%	1,24%
$w_n = \text{celkové náklady}_n / \text{celkové náklady}$, celkové náklady_n = náklady jednotlivých středisek				

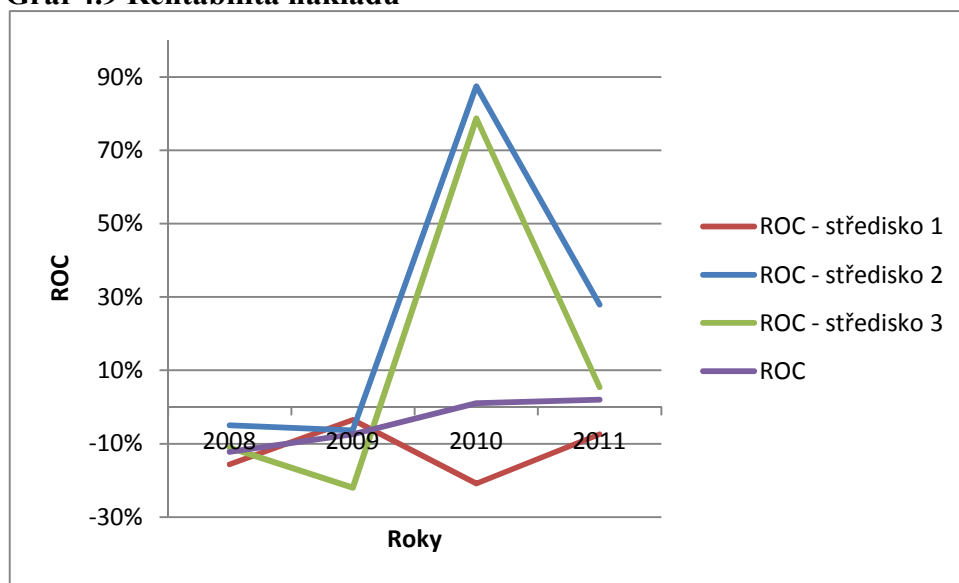
Průběh rentability nákladů je podobný jako průběh rentability tržeb. Ve všech sledovaných obdobích dochází k růstu hodnoty. Tento průběh způsobil nárůst zisku po zdanění ve všech sledovaných obdobích, viz výše a pokles celkových nákladů.

Pokles nákladů společnosti způsobil především pokles výkonové spotřeby způsobený úpadkem střediska 3. Vliv na zvýšení zisku mělo například snížení ostatních provozních nákladů, v roce 2010 prodej kamionů. Nízkou hodnotu ukazatele na počátku analyzovaného období způsobila finanční krize a v dalších letech se firma z jejího následku vzpamatovala.

V roce 2008 a 2010 nejvíce tento výsledek ovlivnilo středisko 1, u kterého jsou v těchto letech nejvyšší náklady v porovnání nákladů za celou společnost, a dosahuje nejnižšího zisku.

Nejlepší výsledek měla rentabilita nákladů v roce 2011, kdy středisko 2 dosahovalo rentability nákladů 6,4 %, ale oproti předchozímu roku, došlo k poklesu ukazatele u tohoto střediska, viz Graf 4.10. Naopak největší zlepšení ukazatele nastalo u střediska 1, nicméně i když došlo ke zvýšení, tak toto středisko mělo rentabilitu stále zápornou.

Graf 4.9 Rentabilita nákladů

4.1.6 Shrnutí výsledku analýzy rentability dílčích ukazatelů

Pomocí analýzy vybraných ukazatelů rentability byly zjištěny výsledné hodnoty ukazatelů celé společnosti i jednotlivých středisek a jejich vliv na celou společnost. V rámci analyzovaného období měly ukazatele rentability celé společnosti růstový trend. Nicméně u jednotlivých středisek docházelo k poměrně velkým skokům. Především pak u střediska 1, u kterého ve všech analyzovaných letech docházelo k velkým výkyvům ukazatelů, které jsou popsány výše. U střediska 2 nebyl průběh tak skokový, k poměrně velkému nárůstu došlo jen v roce 2010, stejně jako u střediska 3. Výsledky střediska 3, v případě, že nebudeme brát v úvahu nárůst ukazatelů způsobený prodejem kamionů v roce 2010, ve všech analyzovaných obdobích klesaly.

4.2 Pyramidový rozklad ROE

Pyramidový rozklad rentability vlastního kapitálu je proveden pomocí metody postupných změn, viz Obrázek 2.2. Vlivy jednotlivých středisek na vrcholový ukazatel jsou analyzovány ve třech úrovních. Vzhledem k rozsahu rozkladu jsou vstupní data a kompletní výpočty uvedeny v Příloze 5.

4.2.1 Pyramidový rozklad 2008 - 2009

V roce 2009 došlo ke zvýšení rentability vlastního kapitálu oproti předchozímu roku o 32,14 %. Z první úrovně rozkladu je zřejmé, že se na této změně nejvíce podílelo středisko 1, u kterého měl největší pozitivní vliv ukazatel rentability tržeb a obratu aktiv, viz druhá úroveň rozkladu. Oba tyto ukazatele ovlivnil růst tržeb. Ve třetí úrovni rozkladu střediska 1 naopak žádný vliv na vývoj ukazatele neměla daňová redukce, protože společnost byla ve ztrátě.

Jen nepatrný vliv na ukazatel mělo středisko 2, které ve druhé úrovni, stejně jako u střediska 1 ovlivnila rentabilita tržeb.

Středisko 3 mělo již o něco větší vliv na tento ukazatel než středisko 2. Opět největší vliv měl ukazatel rentability tržeb.

Z tohoto vývoje je možné usoudit, že v roce 2009 byla změna nejvíce ovlivněna střediskem 1, u kterého v roce 2009 vzrostla zisková marže. Hlavní příčinou bylo zvýšení tržeb, které bylo vyšší, než zvýšení nákladů. Jde pravděpodobně o úsporu nákladů z rozsahu.

Tabulka 4.10 Pyramidový rozklad ROE za období 2008 – 2009

1. Úroveň	vliv	Pořadí	2. Úroveň	vliv	Pořadí	3. Úroveň	vliv	Pořadí
ROE _{1.w₁}	41,47%	1.	EAT ₁ /T ₁	43,55%	2.	EAT ₁ /EBT ₁	0,00%	16. - 1
						EBT ₁ /EBIT ₁	-1,24%	9.
						EBIT ₁ /T ₁	44,80%	2.
			T ₁ /A ₁	41,28%	3.	T ₁ /A ₁	41,28%	3.
			A ₁ /VK ₁	9,81%	5.	A ₁ /VK ₁	9,81%	5.
			w ₁	-53,17%	1.	VK ₁ /VK	-53,17%	1.
ROE _{2.w₂}	-0,87%	3.	EAT ₂ /T ₂	-1,06%	9.	EAT ₂ /EBT ₂	0,00%	16. - 2
						EBT ₂ /EBIT ₂	-0,22%	13.
						EBIT ₂ /T ₂	-0,84%	10.
			T ₂ /A ₂	0,66%	10.	T ₂ /A ₂	0,66%	11.
			A ₂ /VK ₂	-0,36%	11.	A ₂ /VK ₂	-0,36%	12.
			w ₂	-0,10%	12.	VK ₂ /VK	-0,10%	14.
ROE _{3.w₃}	-8,47%	2.	EAT ₃ /T ₃	-13,29%	4.	EAT ₃ /EBT ₃	0,00%	16. - 3
						EBT ₃ /EBIT ₃	0,09%	15.
						EBIT ₃ /T ₃	-13,38%	4.
			T ₃ /A ₃	3,00%	7.	T ₃ /A ₃	3,00%	7.
			A ₃ /VK ₃	-2,91%	8.	A ₃ /VK ₃	-2,91%	8.
			w ₃	4,73%	6.	VK ₃ /VK	4,73%	6.
Δ ROE	32,14%		Δ ROE	32,14%		Δ ROE	32,14%	

4.2.2 Pyramidový rozklad 2009 – 2010

Na meziroční nárůst rentability vlastního kapitálu v roce 2010 o 38,37 % mělo opět největší vliv středisko 1, nicméně na rozdíl od předchozího rozkladu, ve kterém mělo vliv pozitivní, došlo k velkému poklesu obchodní marže a zisku. Tento pokles byl způsoben pravděpodobně konkurenčním bojem, kdy firma musela snížit ceny a tak nedosahovala tak vysokých zisků jako v roce předchozím, a snížením úspory z rozsahu, která v předchozím rozkladu pravděpodobně hrála vliv. Daňová redukce opět nemá žádný vliv na ukazatel, neboť firma uplatňovala ztrátu z minulých let.

U střediska 2 naopak došlo k velkému nárůstu ukazatele, jak je vidět ve druhé úrovni rozkladu, na tomto průběhu měla opět největší vliv rentabilita tržeb, která se zvýšila díky nárůstu zisku. Tento nárůst je způsoben zvýšením obchodní marže a to z důvodu snížení nákladů na prodané zboží při téměř neměnných tržbách. Tento jev byl způsoben výhodným nákupem pneumatik, které se prodávaly s vyšším ziskem, než v předchozích letech.

Výsledek střediska 3 ovlivnila rentabilita tržeb, na kterou měl největší vliv prodej kamionu. Pokud by k prodeji nedošlo, tak středisko by mělo rentabilitu přibližně - 2 %. Prodej byl nezbytný z důvodu finanční tísně podniku. Kdyby k prodeji nedošlo, pravděpodobně by byla společnost na pokraji krachu, neboť by neměla z čeho financovat chod zbývajících dvou středisek.

Tabulka 4.11 Pyramidový rozklad ROE za období 2009 - 2010

1. Úroveň	vliv	Pořadí	2. Úroveň	vliv	Pořadí	3. Úroveň	Vliv	Pořadí
ROE _{1.w₁}	-54,65%	1.	EAT ₁ /T ₁	-53,38%	1.	EAT ₁ /EBT ₁	0,00%	16. - 1
						EBT ₁ /EBIT ₁	1,40%	12.
						EBIT ₁ /T ₁	-54,78%	1.
			T ₁ /A ₁	-2,99%	5.	T ₁ /A ₁	-2,99%	8.
			A ₁ /VK ₁	-2,61%	2.	A ₁ /VK ₁	-2,61%	9.
			w ₁	4,32%	8.	VK ₁ /VK	4,32%	7.
ROE _{2.w₂}	41,79%	3.	EAT ₂ /T ₂	41,94%	4.	EAT ₂ /EBT ₂	0,00%	16. - 2
						EBT ₂ /EBIT ₂	-1,37%	13.
						EBIT ₂ /T ₂	43,31%	3.
			T ₂ /A ₂	1,58%	9.	T ₂ /A ₂	1,58%	10.
			A ₂ /VK ₂	-1,47%	7.	A ₂ /VK ₂	-1,47%	11.
			w ₂	-0,27%	11.	VK ₂ /VK	-0,27%	15.
ROE _{3.w₃}	51,24%	2.	EAT ₃ /T ₃	43,05%	3.	EAT ₃ /EBT ₃	0,00%	16. - 3
						EBT ₃ /EBIT ₃	-0,57%	14.
						EBIT ₃ /T ₃	43,62%	2.
			T ₃ /A ₃	6,56%	6.	T ₃ /A ₃	6,56%	6.
			A ₃ /VK ₃	12,67%	12.	A ₃ /VK ₃	12,67%	4.
			w ₃	-11,04%	10.	VK ₃ /VK	-11,04%	5.
Δ ROE	38,37%		Δ ROE	38,37%		Δ ROE	38,37%	

4.2.3 Pyramidový rozklad 2010 – 2011

V roce 2011 došlo k meziročnímu nárůstu ukazatele o 4,4 %. Jak je vidět v Tabulce 4.8 na první úroveň mělo největší vliv středisko 1, průběh u tohoto střediska je podobný jako v rozkladu 2008 – 2009, kdy se zvýšila obchodní marže, díky které se zvýšil zisk.

Druhý nejvýznamnější vliv na první úroveň mělo středisko 3, nicméně u něj došlo k poklesu ukazatele, protože v roce 2011 již nebylo schopno dosáhnout tak vysokého zisku kvůli prodeji kamionu. Od roku 2010 se firma věnuje autodopravě jen příležitostně a to automobily, které jsou převážně používány pro činnost střediska 1.

U střediska 2 došlo k poklesu rentability tržeb, viz druhá úroveň rozkladu. Opět došlo ke snížení obchodní marže, která snížila zisk.

Tabulka 4.12 Pyramidový rozklad ROE za období 2010 – 2011

1. Úroveň	vliv	Pořadí	2. Úroveň	vliv	Pořadí	3. Úroveň	Vliv	Pořadí
ROE _{1.w₁}	42,39%	1.	EAT ₁ /T ₁	55,34%	1.	EAT ₁ /EBT ₁	0,00%	16. - 1.
						EBT ₁ /EBIT ₁	-1,22%	11.
						EBIT ₁ /T ₁	56,56%	1.
			T ₁ /A ₁	10,02%	5.	T ₁ /A ₁	10,02%	5.
			A ₁ /VK ₁	-15,09%	2.	A ₁ /VK ₁	-15,09%	2.
			w ₁	-7,88%	8.	VK ₁ /VK	-7,88%	8.
ROE _{2.w₂}	-10,25%	3.	EAT ₂ /T ₂	-13,96%	4.	EAT ₂ /EBT ₂	0,00%	16. - 2
						EBT ₂ /EBIT ₂	-0,31%	14.
						EBIT ₂ /T ₂	-13,65%	4.
			T ₂ /A ₂	-5,08%	9.	T ₂ /A ₂	-5,08%	9.
			A ₂ /VK ₂	8,00%	7.	A ₂ /VK ₂	8,00%	7.
			w ₂	0,78%	11.	VK ₂ /VK	0,78%	12.
ROE _{3.w₃}	-27,75%	2.	EAT ₃ /T ₃	-14,45%	3.	EAT ₃ /EBT ₃	0,00%	16. - 3
						EBT ₃ /EBIT ₃	-0,24%	15.
						EBIT ₃ /T ₃	-14,21%	3.
			T ₃ /A ₃	-9,36%	6.	T ₃ /A ₃	-9,36%	6.
			A ₃ /VK ₃	-0,56%	12.	A ₃ /VK ₃	-0,56%	13.
			w ₃	-3,38%	10.	VK ₃ /VK	-3,38%	10.
Δ ROE	4,40%		Δ ROE	4,40%		Δ ROE	4,40%	

4.2.4 Shrnutí výsledku pyramidového rozkladu ROE

Z analýzy pyramidových rozkladu vyplývá nejen, které ukazatele měly největší vliv na ROE, ale také které středisko se nejvíce podílelo na změně ukazatele.

Největší meziroční změna ukazatele ROE byla v období 2009 - 2010, kdy se ROE zvýšilo o 38,37 %. Na tento výsledek měla největší pozitivní vliv rentabilita tržeb u střediska 2 a 3 a naopak největší negativní vliv mělo středisko 1. K nejmenší změně došlo v období 2010 - 2011, kdy ukazatel stoupl o 4,4 %.

Na druhou úroveň měla ve všech rozkladech jednoznačně největší vliv čistá rentabilita tržeb a to především střediska 1. Na třetí úroveň měla také největší vliv rentabilita tržeb, ale provozní. Naopak vliv žádný neměla daňová redukce.

Z výpočtů tedy vyplývá, že ROE meziročně nejvíce ovlivnila změna tržeb a zisku společnosti, který byl během analyzovaného období poměrně skokový.

Také je vidět, jak je pro firmu důležité její rozdělení na střediska, díky kterému dochází k diverzifikaci rizika, protože ani v jednom z analyzovaných let se nestalo, že by se nedařilo všem třem střediskům.

5 Závěr

Cílem této bakalářské práce byla analýza rentability vybrané společnosti a analyzování vlivu jednotlivých středisek na výsledky společnosti na základě účetních výkazů za roky 2008 až 2011.

Práce je rozdělena na tři části. První, teoretická část, popisuje charakteristiku a předmět finanční analýzy. Dále obsahuje popis pyramidového rozkladu, který slouží k rozpoznání vlivů působících na vrcholové ukazatele finanční analýzy. Vzhledem k praktické části bakalářské práce je popis rozkladu zaměřen především na rentabilitu vlastního kapitálu pomocí metody postupných změn se zaměřením na vyčíslení vlivu jednotlivých středisek na vrcholový ukazatel. Další část popisuje analyzovanou společnost a je provedena horizontální a vertikální analýza rozvahy a výkazu zisku a ztráty. V poslední části je vypočítán vývoj jednotlivých ukazatelů rentability a vyčíslení vlivů středisek společnosti na ukazatele a pyramidový rozklad rentability vlastního kapitálu, u kterého jsou opět vyčísleny vlivy středisek. V neposlední řadě je provedeno srovnání jednotlivých středisek s oborem a konkurencí.

Z výpočtů je zřejmé, že nejlepších výsledků dosáhla společnost v posledním analyzovaném roce a to 2011. Trend od roku 2008 byl rostoucí, i když se firma dostala do finančních problémů a v roce 2010 byla nucena prodat kamiony, což vedlo k utlumení činnosti střediska 3. Tímto prodejem však získala potřebné finanční prostředky a středisko tak dále neprohlubovalo finanční ztrátu. Peníze byly použity k rozvoji zbývajících dvou středisek.

Jako výhodu společnosti můžeme vidět právě v její nehomogenosti, neboť vždy, když se finančně nedařilo středisku 1, tak výsledky mírně vyrovnala zbývající střediska, a naopak. Také středisko 2 snižuje náklady na údržbu vozidel společnosti. V rámci středisek tak dochází k diverzifikaci rizika.

Celkově na výsledky rentability působil především zisk, který měl během analyzovaného období poměrně skokový vývoj, kdy se z velké ztráty v roce 2008 dostal do kladných hodnot a změnou během 4 let byl nárůst zisku o přibližně 3 000 tis. Kč.

Z analýzy také vyplývá, že firma zvýšila investice do dlouhodobého majetku, jejíž nárůst v analyzovaném období byl 3 840 tis. Kč. Investice byly vloženy do střediska 1 a 2, která jsou hlavním zdrojem příjmů společnosti.

Vzhledem k vypočítaným výsledkům by bylo vhodné investovat do střediska 2, které má nejmiň skokový vývoj a je poměrně rentabilní ve všech analyzovaných letech. Středisko se od svého vzniku inovovalo a nabízí širší služby, jako je například expresní autoservis apod., a tak by bylo vhodné v rozšiřování služeb pokračovat a založit například e-shop s pneumatikami. Neboť internetové obchody jsou v současné době stále populárnější a především ceny pneumatik by mohli

v těchto obchodech představovat velkou konkurenci. Také při větším odběru pneumatik by pravděpodobně firma získala jejich výhodnější ceny.

Průběh výsledků rentability střediska 1 je sice skokový, nicméně toto středisko je vhodné zachovat. Jeho zrušení by pro firmu představovalo především ztrátu variability a tím možnosti diverzifikace rizika mezi jednotlivá střediska, neboť by byla závislá pouze na zisku jediného střediska. Vznikly by poměrně vysoké náklady na odstupné zaměstnancům, které by firma byla nucena propustit, a majetek firmy využívaný pro činnost střediska 1 by se musel prodat, jelikož náklady spojené s jeho držbou by byly pravděpodobně vysoké.

Skokový průběh výsledků rentability je pro toto středisko typický. V roce 2012 mělo pravděpodobně středisko 1 vysoké výsledky rentability, neboť došlo k prudkému růstu cen čerstvých vajec, které následně vyvolalo zvýšenou poptávku po nosných slepicích. Je však pravděpodobné, že právě tato zvýšená poptávka v jednom roce, bude znamenat pokles prodeje v roce následujícím, neboť nosná drůbež je produktivní 2 - 3 roky. Není tedy potřeba obměňovat chov každoročně.

I když společnost během analyzovaného období nebyla vždy rentabilní, tak se firma byla schopna z vysoké ztráty dostat do zisku, právě díky své variabilitě. Pokud bude pokračovat v rostoucím trendu i nadále, neměla by být její rentabilita ohrožena.

Seznam použité literatury

DLUHOŠOVÁ, Dana a kol. *Finanční řízení a rozhodování podniku*. 3. vyd. Praha: Ekopress, 2010. 225 s. ISBN 978-80-86929-68-2.

GRÜNWALD, Rolf a Jaroslava Holečková. *Finanční analýza a plánování podniku*. 2. vyd. Praha: Oeconomia, 2004. ISBN 80-245-0684-X.

KISLINGEROVÁ, Eva a kol. *Manažerské finance*. 3. vyd. Praha: C. H. BECK, 2010. 864 s. ISBN 978-80-7400-194-9.

KISLINGEROVÁ, Eva; HNILICA, Jiří. *Finanční analýza krok za krokem*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005. 136 s. ISBN 80-7179-321-3.

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 2. vyd. Praha: Grada, 2008. 120 s. ISBN 978-80-247-2481-2.

Internetové zdroje

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. *Analýza ukazatelů – benchmarking* [online]. 2013 [cit. 2013-05-2]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/>

OFICIÁLNÍ SERVER ČESKÉHO SOUDNICTVÍ. JUSTICE: *Sbírka listin K&K PNEU s.r.o.* [online]. 2013 [29. 4. 2013]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a443385&klic=3lomio>

K&K PNEU s.r.o. [online]. 2013 [cit. 2013-05-2]. Dostupné z: <http://www.rajpneu.cz/>

Seznam zkratek

A	aktiva
dl.	dlouhodobý
EAT	zisk po zdanění
EBIT	zisk před úroky a zdaněním
EBT	zisk před zdaněním
Kč	korun českých
p. b.	procentní bod
ROA	rentabilita aktiv
ROC	rentabilita nákladů
ROCE	rentabilita dlouhodobých zdrojů
ROE	rentabilita vlastního kapitálu
ROS	rentabilita tržeb
T	tržby
tis.	tisíc
VH	výsledek hospodaření
VK	vlastní kapitál
w	váhy pro výpočty vážených průměrů

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst.3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 9. května 2013

Romana Gazdová

Seznam příloh

Příloha 1	Rozvaha společnosti
Příloha 2	Výkaz zisku a ztráty společnosti
Příloha 3	Vstupní data pro výpočet ukazatelů rentability
Příloha 4	Výpočty ukazatelů rentability jednotlivých středisek
Příloha 5	Pyramidové rozklady rentability vlastního společnosti

Příloha 1 - Rozvaha

	2008	2009	2010	2011
AKTIVA CELKEM	6 769	9 073	9 296	10 672
Pohledávky za upsaný základní kapitál				
Dlouhodobý majetek	1 544	3 073	3 735	5 384
Dlouhodobý nehmotný majetek				
Zřizovací výdaje				
Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje				
Software				
Ocenitelná práva				
Goodwill				
Jiný dlouhodobý nehmotný majetek				
Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek				
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek				
Dlouhodobý hmotný majetek	1 544	3 073	3 735	5 384
Pozemky	700	700	700	700
Stavby	811	773	737	736
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	33	1 600	2 298	3 948
Pěstitelské celky trvalých porostů				
Dospělá zvířata a jejich skupiny				
Jiný dlouhodobý hmotný majetek				
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek				
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek				
Oceňovací rozdíl k nabytému majetku				
Dlouhodobý finanční majetek				
Podíly - ovládaná osoba				
Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem				
Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly				
Půjčky a úvěry - ovládaná nebo ovládající osoba, podst. vliv				
Jiný dlouhodobý finanční majetek				
Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek				
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek				
Oběžná aktiva	4 398	5 754	5 398	5 164
Zásoby	1 547	1 881	1 879	2 424
Materiál				
Nedokončená výroba a polotovary				
Výrobky				
Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny				
Zboží	1 547	1 881	1 879	2 424
Poskytnuté zálohy na zásoby				
Dlouhodobé pohledávky				
Pohledávky z obchodních vztahů				
Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba				
Pohledávky - podstatný vliv				

Pohledávky za společníky, členy družstva a sdružení				
Dlouhodobé poskytnuté zálohy				
Dohadné účty aktivní				
Jiné pohledávky				
Odložená daňová pohledávka				
Krátkodobé pohledávky	2 480	3 324	2 800	2 379
Pohledávky z obchodních vztahů	2 378	3 288	2 727	2 365
Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba				
Pohledávky - podstatný vliv				
Pohledávky za společníky, členy družstva a sdružení				
Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění				
Stát - daňové pohledávky	77			
Krátkodobé poskytnuté zálohy	25	11	73	14
Dohadné účty aktivní		25		
Jiné pohledávky				
Krátkodobý finanční majetek	371	549	719	361
Peníze	63	402	454	222
Účty v bankách	308	147	265	139
Krátkodobý cenné papíry a podíly				
Požizovaný krátkodobý finanční majetek				
Časové rozlišení	827	246	163	124
Náklady příštích období	827	246	163	124
Komplexní náklady příštích období				
Příjmy příštích období				

PASIVA CELKEM	6 769	9 073	9 296	10 672
Vlastní kapitál	5 261	5 795	5 928	5 667
Základní kapitál	8 762	7 790	5 694	5 194
Základní kapitál	8 762	7 790	5 694	5 194
Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly (-)				
Změny základního kapitálu				
Kapitálové fondy	0	0	0	0
Emisní ážio				
Ostatní kapitálové fondy				
Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků				
Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách společností				
Rozdíly z přeměn společností				
Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	0	0	0	0
Zákonný rezervní fond / Nedělitelný fond				
Statutární a ostatní fondy				
Výsledek hospodářství minulých let	0	0	0	0
Nerozdělený zisk minulých let				
Neuhrazená ztráta minulých let				
Výsledek hospodářství běžného účetního období (+/-)	-3 501	-1 995	234	473

Cizí zdroje	1 508	3 278	3 368	5 005
Rezervy	0	0	0	0
Rezervy podle zvláštních právních předpisů				
Rezerva na důchody a podobné závazky				
Rezerva na daň z příjmů				
Ostatní rezervy				
Dlouhodobé závazky	0	8	38	12
Závazky z obchodních vztahů				
Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba				
Závazky - podstatný vliv				
Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení				
Dlouhodobé přijaté zálohy				
Vydané dluhopisy				
Dlouhodobé směnky k úhradě				
Dohadné účty pasivní		8	38	12
Jiné závazky				
Odložený daňový závazek				
Krátkodobé závazky	712	1 282	2 154	3 351
Závazky z obchodních vztahů	467	1 105	1 911	2 783
Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba				
Závazky - podstatný vliv				
Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení				
Závazky k zaměstnancům	96	114	79	378
Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	53	36	50	44
Stát - daňové závazky a dotace	83	22	110	142
Krátkodobé přijaté zálohy				
Vydané dluhopisy				
Dohadné účty pasivní	7			
Jiné závazky	6	5	4	4
Bankovní úvěry a výpomoci	796	1 988	1 176	1 642
Bankovní úvěry dlouhodobé	496	1 488	1 176	1 642
Krátkodobé bankovní úvěry	300	500	0	0
Krátkodobé finanční výpomoci				
Časové rozlišení	0	0	0	0
Výdaje příštích období				
Výnosy příštích období				

Příloha 2 - Výkaz zisku a ztráty

	2008	2009	2010	2011
Tržby za prodej zboží	19 467	21 118	19 927	23 197
Náklady vynaložené na prodané zboží	16 099	16 224	15 128	17 071
Obchodní marže	3 368	4 894	4 799	6 126
Výkony	5 751	3 465	1 662	487
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	5 751	3 465	1 662	487
Změna stavu zásob vlastní činnosti				
Aktivace				
Výkonová spotřeba	9 739	8 196	5 441	3 789
Spotřeba materiálu a energie	3 223	2 787	2 208	2 276
Služby	6 516	5 409	3 233	1 513
Přidaná hodnota	-620	163	1 020	2 824
Osobní náklady	1 949	1 815	1 579	1 797
Mzdové náklady	1 369	1 412	1 196	1 301
Odměny členům orgánů společnosti a družstva				
Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	580	403	383	496
Sociální náklady				
Daně a poplatky	135	109	97	74
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	75	453	613	285
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	10	575	1 955	108
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	8	570	1 955	108
Tržby z prodeje materiálu	2	5		
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	0	7	0	0
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku		7		
Prodaný materiál				
Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období				
Ostatní provozní výnosy		42	48	26
Ostatní provozní náklady	676	155	156	291
Převod provozních výnosů				
Převod provozních nákladů				
Provozní výsledek hospodaření	-3 445	-1 759	578	511

Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	0	0	0	0
Prodané cenné papíry a podíly	0	0	0	0
Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	0	0	0	0
Výnosy z podílů v ovládaných osobách a v účetních jednotkách pod podstatným vlivem				
Výnosy z ostatních dlouhodobých cenných papírů a podílů				
Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku				
Výnosy z krátkodobého finančního majetku				
Náklady z finančního majetku				
Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů				
Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů				
Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti				
Výnosové úroky	1	1		
Nákladové úroky	43	115	189	128
Ostatní finanční výnosy	189	177	24	213
Ostatní finanční náklady	204	299	179	123
Převod finančních výnosů				
Převod finančních nákladů				
Finanční výsledek hospodaření	-57	-236	-344	-38
Daň z příjmů za běžnou	0	0	0	0
-splatná				
-odložená				
Výsledek hospodaření za běžnou činnost	-3 502	-1 995	234	473
Mimořádné výnosy	0	0	0	0
Mimořádné náklady		0	0	0
Daň z příjmů z mimořádné činnosti	0	0	0	0
-splatná	0	0	0	0
-odložená	0	0	0	0
Mimořádný výsledek hospodaření	0	0	0	0
Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům	0	0	0	0
Výsledek hospodaření za účetní období	-3 502	-1 995	234	473
Výsledek hospodaření před zdaněním	-3 502	-1 995	234	473

Příloha 3 - Vstupní data pro výpočet ukazatelů rentability (v tis. Kč)

Celá společnost	2008	2009	2010	2011
Aktiva	6 769	9 073	9 296	10 672
Vlastní kapitál	5 261	5 795	5 928	5 667
Dl. Závazky	496	1 496	1 214	1 654
celkové tržby	25 228	25 158	23 544	23 792
Celkové náklady	28 710	26 804	22 672	23 199
EBIT	-3 459	-1 880	423	601
EBT	-3 502	-1 995	234	473
EAT	-3 502	-1 995	234	473

Středisko 1	2008	2009	2010	2011
Aktiva	2 043	4 122	3 540	4 574
Vlastní kapitál	974	2 167	1 319	1 413
Dl. závazky	496	1 488	1 214	1 654
celkové tržby	14 908	17 076	15 033	16 227
Celkové náklady	17 557	17 573	18 577	17 532
EBIT	-2 718	-541	-3 711	-1 183
EBT	-2 743	-618	-3 872	-1 299
EAT	-2 743	-618	-3 872	-1 299

Středisko 2	2008	2009	2010	2011
Aktiva	2 205	2 682	3 640	4 318
Vlastní kapitál	2 097	2 362	2 538	2 478
Dl. závazky	0	0	0	0
celkové tržby	4 571	4 814	4 894	6 970
Celkové náklady	4 744	4 855	2 470	5 324
EBIT	-227	-286	2 183	1 497
EBT	-235	-309	2 161	1 485
EAT	-235	-309	2 161	1 485

Středisko 3	2008	2009	2010	2011
Aktiva	2 521	2 269	2 116	1 780
Vlastní kapitál	2 190	1 266	2 071	1 776
Dl. závazky	0	8	0	0
celkové tržby	5 749	3 268	3 617	595
Celkové náklady	6 409	4 376	1 625	343
EBIT	-514	-1 053	1 951	287
EBT	-524	-1 068	1 945	287
EAT	-524	-1 068	1 945	287

Příloha 4 - Výpočty ukazatelů rentability jednotlivých středisek

Rentabilita aktiv jednotlivých středisek (v tis. Kč)

	2008	2009	2010	2011
EBIT	-2 718	-541	-3 711	-1 183
Aktiva	2 043	4 122	3 540	4 574
ROA - středisko 1	-133,04%	-13,12%	-104,83%	-25,86%
w_n	30,18%	45,43%	38,08%	42,86%

	2008	2009	2010	2011
EBIT	-227	-286	2 183	1 497
Aktiva	2 205	2 682	3 640	4 318
ROA - středisko 2	-10,29%	-10,66%	59,97%	34,67%
w_n	-3,35%	-3,15%	23,48%	14,03%

	2008	2009	2010	2011
EBIT	-514	-1 053	1 951	287
Aktiva	2 521	2 269	2 116	1 780
ROA - středisko 3	-20,39%	-46,41%	92,20%	16,12%
w_n	37,24%	25,01%	22,76%	16,68%

Rentabilita vlastního kapitálu jednotlivých středisek (v tis. Kč)

	2008	2009	2010	2011
EAT	-2 743	-618	-3 872	-1 299
Vlastní kapitál	974	2 167	1 319	1 413
ROE - středisko 1	-281,62%	-28,52%	-293,56%	-91,93%
w_n	18,51%	37,39%	22,25%	24,93%

	2008	2009	2010	2011
EAT	-235	-309	2 161	1 485
Vlastní kapitál	2 097	2 362	2 538	2 478
ROE - středisko 2	-11,21%	-13,08%	85,15%	59,93%
w_n	-4,47%	-5,33%	36,45%	26,20%

	2008	2009	2010	2011
EAT	-524	-1 068	1 945	287
Vlastní kapitál	2 190	1 266	2 071	1 776
ROE - středisko 3	-23,93%	-84,36%	93,92%	16,16%
w_n	-9,96%	-18,43%	32,81%	5,06%

Rentabilita dlouhodobých zdrojů jednotlivých středisek (v tis. Kč)

	2008	2009	2010	2011
EBIT	-2 718	-541	-3 711	-1 183
Vlastní kapitál	974	2 167	1 319	1 413
Dl. závazky	496	1 488	1 214	1 654
ROCE - středisko 1	-184,90%	-14,80%	-146,51%	-38,57%
w_n	25,53%	50,13%	35,47%	41,89%

	2008	2009	2010	2011
EBIT	-227	-286	2 183	1 497
Vlastní kapitál	2 097	2 362	2 538	2 478
Dl. závazky	0	0	0	0
ROCE - středisko 2	-10,82%	-12,11%	86,01%	60,41%
w_n	36,43%	32,40%	35,54%	33,85%

	2008	2009	2010	2011
EBIT	-514	-1 053	1 951	287
Vlastní kapitál	2 190	1 266	2 071	1 776
Dl. závazky	0	8	0	0
ROCE - středisko 3	-23,47%	-82,65%	94,21%	16,16%
w_n	38,04%	17,47%	29,00%	24,26%

Rentabilita tržeb jednotlivých středisek (v tis. Kč)

	2008	2009	2010	2011
EBIT	-2718	-541	-3711	-1183
celkové tržby	14 908	17 076	15 033	16 227
ROS - středisko 1	-18,40%	-3,62%	-25,76%	-8,01%
w_n	59,09%	67,88%	63,85%	68,20%

	2008	2009	2010	2011
EBIT	-227	-286	2183	1497
celkové tržby	4 571	4 814	4 894	6 970
ROS - středisko 2	-5,14%	-6,42%	44,16%	21,31%
w_n	18,12%	19,14%	20,79%	29,30%

	2008	2009	2010	2011
EBIT	-514	-1053	1951	287
celkové tržby	5 749	3 268	3 617	595
ROS - středisko 3	-9,11%	-32,68%	53,77%	48,24%
w_n	22,79%	12,99%	15,36%	2,50%

Rentabilita nákladů jednotlivých středisek (v tis. Kč)

	2008	2009	2010	2011
EAT	-2 743	-618	-3 872	-1 299
Celkové náklady	17 557	17 573	18 577	17 532
ROC - středisko 1	-15,62%	-3,52%	-20,84%	-7,41%
w_n	61,15%	65,56%	81,94%	75,57%

	2008	2009	2010	2011
EAT	-235	-309	2 161	1 485
Celkové náklady	4 744	4 855	2 470	5 324
ROC - středisko 2	-4,95%	-6,36%	87,49%	27,89%
w_n	16,52%	18,11%	10,89%	22,95%

	2008	2009	2010	2011
EAT	-524	-1 068	1 945	287
Celkové náklady	4 744	4 855	2 470	5 324
ROC - středisko 3	-11,05%	-22,00%	78,74%	5,39%
w_n	16,52%	18,11%	10,89%	22,95%

Příloha 5 - Pyramidové rozklady rentability vlastního kapitálu

ROZKLAD ROE 2008 - 2009

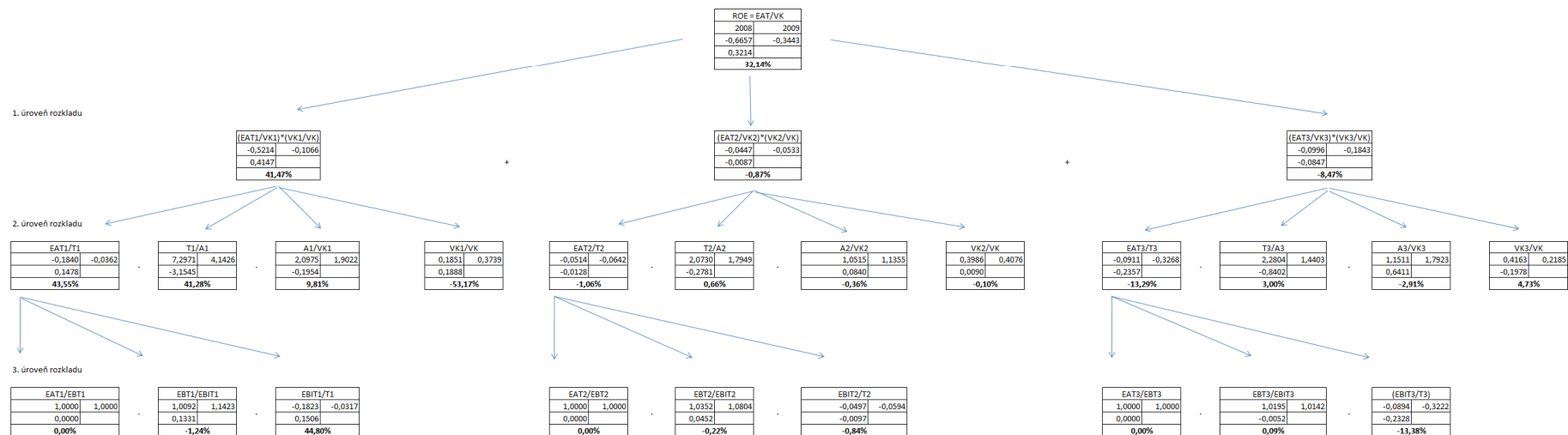
Vstupní data

Celá společnost	2008	2009	2010	2011
Aktiva	6769	9073	9296	10672
Vlastní kapitál	5261	5795	5928	5667
Dl. závazky	496	1496	1214	1654
Dl. bank. úvěry	496	1488	1176	1642
Dl. závazky	0	8	38	12
celkové tržby	25228	25158	23544	23792
Celkové náklady	28710	26804	22672	23199
EBIT	-3459	-1880	429	601
EBT	-3502	-1995	234	473
EAT	-3502	-1995	234	473

Sředitisko 1	2008	2009	2010	2011
Aktiva	2043	4122	3540	4574
Vlastní kapitál	974	2167	1319	1413
Dl. závazky	496	1488	1214	1654
Dl. bank. úvěry	496	1488	1176	1642
Dl. závazky	0	0	38	12
celkové tržby	14908	17076	0	0
Celkové náklady	17557	17573	0	0
EBIT	-2718	-541	-3872	-1299
EBT	-2743	-618	-3872	-1299
EAT	-2743	-618	-3872	-1299

Sředitisko 2	2008	2009	2010	2011
Aktiva	2205	2682	3640	4318
Vlastní kapitál	2097	2362	2538	2478
Dl. závazky	0	0	0	0
Dl. bank. úvěry	0	0	0	0
Dl. závazky	0	0	0	0
celkové tržby	4571	4814	4894	6970
Celkové náklady	4744	4855	2470	5324
EBIT	-227	-286	2182	1497
EBT	-235	-309	2161	1485
EAT	-235	-309	2161	1485

Sředitisko 3	2008	2009	2010	2011
Aktiva	2521	2269	2116	1780
Vlastní kapitál	2190	1266	2071	1776
Dl. závazky	0	8	0	0
Dl. bank. úvěry	0	0	0	0
Dl. závazky	0	8	0	0
celkové tržby	5749	3268	3617	595
Celkové náklady	6409	4376	1625	343
EBIT	-514	-1053	1951	287
EBT	-524	-1068	1945	287
EAT	-524	-1068	1945	287

ROZKLAD ROE 2009 - 2010

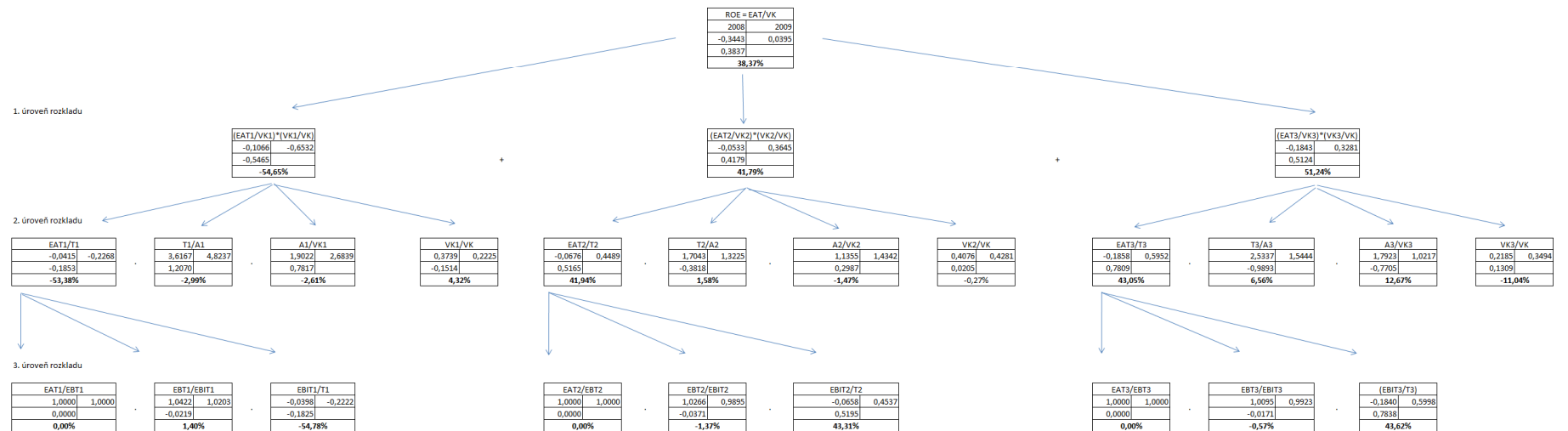
Vstupní data

Celá společnost	2009	2010
Aktiva	9073	9296
Vlastní kapitál	5795	5928
Dl. závazky	1496	1214
Dl. bank. úvěry	1488	1176
Dl. záručky	8	38
celkové tržby	25228	25158
Celkové náklady	28710	26804
EBIT	-1952	349
EBT	-1995	234
EAT	-1995	234

Středisko 1	2009	2010
Aktiva	4122	3540
Vlastní kapitál	2167	1319
Dl. závazky	1488	1214
Dl. bank. úvěry	1488	1176
Dl. záručky	0	38
celkové tržby	14908	17076
Celkové náklady	17557	17573
EBIT	-593	-3795
EBT	-618	-3872
EAT	-618	-3872

Středisko 2	2009	2010
Aktiva	2862	3640
Vlastní kapitál	2362	2538
Dl. závazky	0	0
Dl. bank. úvěry	0	0
Dl. záručky	0	0
celkové tržby	4571	4814
Celkové náklady	4744	4855
EBIT	-301	2184
EBT	-309	2161
EAT	-309	2161

Středisko 3	2009	2010
Aktiva	2269	2116
Vlastní kapitál	1266	2071
Dl. závazky	8	0
Dl. bank. úvěry	0	0
Dl. záručky	8	0
celkové tržby	5749	3268
Celkové náklady	6409	4376
EBIT	-1058	1960
EBT	-1068	1945
EAT	-1068	1945

ROZKLAD ROE 2010 - 2011

Vstupní data

Celá společnost	2010	2011
Aktiva	9296	10672
Vlastní kapitál	5928	5667
Dl. závazky	1214	1654
Dl. bank. úvěry	1176	1642
Dl. závazky	38	12
celkové tržby	25228	25158
Celkové náklady	28710	26804
EBIT	277	588
EBT	234	473
EAT	234	473

Středisko 1	2010	2011
Aktiva	3540	4574
Vlastní kapitál	1319	1413
Dl. závazky	1214	1654
Dl. bank. úvěry	1176	1642
Dl. závazky	38	12
celkové tržby	14908	17076
Celkové náklady	17557	17573
EBIT	-3847	-1222
EBT	-3872	-1299
EAT	-3872	-1299

Středisko 2	2010	2011
Aktiva	3640	4318
Vlastní kapitál	2538	2478
Dl. závazky	0	0
Dl. bank. úvěry	0	0
Dl. závazky	0	0
celkové tržby	4571	4814
Celkové náklady	4744	4855
EBIT	2169	1508
EBT	2161	1485
EAT	2161	1485

Středisko 3	2010	2011
Aktiva	2116	1780
Vlastní kapitál	2071	1776
Dl. závazky	0	0
Dl. bank. úvěry	0	0
Dl. závazky	0	0
celkové tržby	5749	3268
Celkové náklady	6409	4376
EBIT	1955	302
EBT	1945	287
EAT	1945	287

